

GŁOS CHŁOPIŃSKI

ROK IV

ŁÓDŹ, ŚRODA 27 PAŹDZIERNIKA 1948 ROKU.

Nr 294 (1239)

ZBÓJECKA OFENSYWA

na kopalnie francuskie

24 tysiące uzbrojonych żołdaków szturmują Valenciennes! Zacięty opór górników w Zagłębiu Nord i Pas de Calais

PARYŻ, PAP. W poniedziałek rozpoczęła się zakrojona na szeroką skalę ofensywa policji i wojska w zagłębiu Nord i Pas de Calais. W samym tylko okręgu Valenciennes w akcji bierze udział 24 tys. ludzi. Pomimo zaciętego oporu górników wspomaganego przez miejscową ludność, siłom represyjnym udało się opanować kilka kopalni.

Na obsadzonym przez policję szybie Agache ustawiono karabiny maszynowe. Szczególnie silny opór stawiali górnicy w Somain i Conde. Policja dokonała licznych aresztowań.

W pozostałych zagłębiach sytuacja utrzymuje się bez większych zmian. W Firminy, objętym strajkiem powszechnym, odbył się pogrzeb zabitego przez żandarmerię górnika Barbier.

Na znak solidarności 140 tys. pracowników departamentu Loary przerwało prace na 24 godziny. W St. Etienne nieczynne są pociągi i tramwaje. Krótkotrwałe strajki powszechne na znak solidarności z górnikami proklamowano również w departamentach Rhone, Haut-Rhône, Bouches-du-Rhone i w okręgu paryskim.

Queuille uzbraja bandy de Gaulle'a

PARYŻ, PAP. — Na początku 4 tygodnia strajku górników francuskich Federacja Związków Zawodowych Górników ogłasza komunikat, w którym stwierdza, że strajkujących ożywia silniejszy niż

kiedkolwiek duch jedności i wytrwania. Komunikat piętnuje kłamliwą propagandę części prasy i radia oraz ujawniającą się znów rozbiłacką działalność Force Ouvriere i chrześcijańskich związków zawodowych, a następnie potwierdza wiado-

mość o uzbrojeniu przez prefekta departamentu Saone-et Loire bojówek gaulistowskich w Montceau-les Mines.

Postępuje on — oświadcza komunikat — podobnie jak w swoim czasie Petain i Darnand, którzy uzbroili milicję, by

Agresorzy nie chcą rozbrojenia

Podkomisja rozbrojeniowa odrzuciła rezolucję radziecką

PARYŻ, PAP. — Podkomisja rozbrojeniowa ONZ odrzuciła w poniedziałek wieczorem propozycje radzieckie o zredukowaniu o jedną trzecią w przeciągu jednego roku sił zbrojnych 5 wielkich mocarstw.

Odrzucono również uzupełniająca propozycje radziecką w sprawie powołania do życia międzynarodowego organu kontroli, któremu wielkie mocarstwa przedstawiliby wszelkie oficjalne dane, dotyczące stanu ich zbrojeń i sił zbrojnych.

Uczeni 22 narodów Europy w Krakowie

na uroczystości 75-lecia Polskiej Akademii Umiejętności

KRAKÓW, PAP. — W Krakowie rozpoczęły się wczoraj uroczystości jubileuszowe z okazji 75-lecia Polskiej Akademii Umiejętności. Protektorat nad uroczystościami objął Prezydent R. P. Bolesław Bierut. W uroczystościach uczestniczy przedstawiciel Prezydenta R. P. minister Oświaty dr. Stanisław Skrzyszewski oraz wiceministrowie: H. Jabłoński i E. Kraesowska.

Na uroczystości przybyli liczni przedstawiciele świata naukowego z 22 państw Europy, w tym liczna delegacja radziecka pod przewodnictwem członka Akademii Nauk Borysa Grekowa oraz czechosłowacka z ministrem Nęjedym.

Otwarcie uroczystości nastąpiło w sali senatorskiej zamku wawelskiego, przybranej szta-

darami krzyżackimi zdobytymi pod Grunwaldem.

Przemówienie inauguracyjne wygłosił prezes PAU prof. Nitsch, dając, po powitaniu reprezentantów rządu, instytucji naukowych oraz delegacji zagranicznych, na wstępie krótki zarys historii Akademii. Prof. dr. Nitsch przypomniał dalej, że Akademia korzystała w swej przeszłości z ofiar społeczeństwa. Dziś, odkąd w Polsce demokratycznej ciężar mecenatu przeniósł się na rzecz Państwa, warunki te zmieniły się na lepsze.

prześladować, torturować i zabijać patriotów.

Koła związkowe podkreślają, że represyjna polityka rządowa przyczynia się jedynie do przedłużania konfliktu, powodując utratę 3 milionów ton węgla dla gospodarki francuskiej.

Widoki realizacji decyzji rządu w sprawie importu miliona ton węgla z Belgii i W. Brytanii przedstawiają się wielce niepewnie wobec licznych dowodów solidarności międzynarodowej ze strajkującymi robotnikami francuskimi.

Zgodnie z piątkowymi decyzjami rządu, równającymi się wprowadzeniu w załącznikach węglowych stanu obłożenia, w niedzielnym dzienniku ustaw ukazał się dekret przewidujący częściową mobilizację rocznika 1927 i 1928. Mimo zapewnienia sekretarza stanu do spraw informacji, jakoby rząd nie przewidywał wprowadzenia cenzury prasy, dziennikowi „Le Soir Dimanche” wytoczono postępowanie sądowe za rzekome „szerzenie fałszywych wiadomości”.

Chleb nasz codzienny

Z dniem pierwszego listopada następuje likwidacja kartkowego systemu zaopatrzenia ludności pracującej w chleb i mąkę. Fakt to o znaczeniu dalekosiężnym. Jest to żywe świadectwo ogromnych osiągnięć gospodarczych Polski Ludowej. Osiągnięcie tym większe, że w takich bogatych krajach, jak Anglia, Francja i szereg innych, o wiele mniej dotkniętych zniszczeniami wojennymi, system kartkowy utrzymywany jest wciąż jeszcze i nie zanosi się na to, aby w bliskim czasie ograniczenia spożycia artykułów pierwszej potrzeby były w tych krajach zniesione. Jak widać plan Marshalla nie potrafi wyprowadzić gospodarki tych krajów ze ślepej uliczki kryzysu wojennego.

Zniesienie kartkowego systemu zaopatrzenia ludności pracującej w chleb i mąkę nakłada jednak na odpowiednie władze, a w szczególności na sieć spółdzielczą szczególne obowiązki. Trzeba aby od pierwszej chwili nowy bezkartkowy system zaopatrzenia ludności pracującej w chleb i mąkę działał ku pełnemu zadowoleniu wszystkich ludzi pracy.

Jak to osiągnąć? Przede wszystkim nie wolno, aby ktokolwiek z tych, którzy odpowiadają za zaopatrzenie ludności pracującej w chleb i mąkę, a więc władze Państwowych Zakładów Zbożowych, Centrali Spółdzielni Spożywców, Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Łodzi i okolicach, innych organizacji spółdzielczych na terenie województwa, cechy piekarskie, usunął się faktem, że na składnicach Państwowych Zakładów Zbożowych, albo też centrali spółdzielczych znajdują się ogromne, idące w setki i setki tysięcy ton zapasy zbóż i mąki. Trzeba, aby dostateczne zapasy mąki znajdowały się w każdej piekarni, zarówno spółdzielczej jak i prywatnej, aby każda piekarnia mogła sprostać pełnemu

zapotrzebowaniu ze strony ludności pracującej.

Wiemy, że pewne kroki w tej dziedzinie zostały już podjęte, że w Łodzi i w innych miastach nagromadzone zostały zupełnie dostateczne zapasy zbóż i mąki na szereg miesięcy. Ale wiemy również, że nie wszystkie piekarnie, zwłaszcza prywatne, już w tej chwili zamagazynowały na swoich składach przy piekarniach kilkutygodniowy zapas mąki, jaki zlecono im nagromadzić. Mogą być także takie wypadki, że poszczególne piekarnie nie będą dbały o stałe utrzymywanie w określonych przez władze granicach podręcznych zapasów mąki. Pragnąc uniknąć najmniejszych nawet uchybień w tym względzie, koniecznym jest, aby czynnik społeczny kontrolował działalność wszystkich odpowiedzialnych za zaopatrzenie ludności instytucji. Trzeba, aby społeczna komisja kontroli handlu złożona z przedstawicieli Związków Zawodowych niezwłocznie sprawdziła stopień przygotowania piekarń oraz handlowej sieci sklepów spółdzielczych do handlu pieczywem bez kartek.

Kontrolę należy rozciągnąć również na jakość wypiekanego pieczywa, nad zgodnością procentowości przemiału, zaznaczonego w marce fabrycznej ze stanem faktycznym oraz nad ściśłym przestrzeganiem wyznaczonych przez Komisję Cennikową cen za poszczególne wyroby.

Sprawa ta winna zainteresować się nie tylko Związki Zawodowe, ale i lokalne Komitety Partyjne. W opiece nad zaopatrzeniem ludności pracującej w chleb i mąkę powinna znaleźć wyraz troska naszej Partii o normalne bytu ludzi pracy. Dla każdego człowieka pracy w Polsce dostarczyć musimy chleba w dostatecznej ilości i w najlepszym gatunku.

WŁÓKNIARZE POLSCY

Do Wszeczwiązkowej Centralnej Rady Zw. Zawod. (WCSPS)

Z okazji zbliżającej się 31-roczyznicy Rewolucji Październikowej włókniarze polscy przesyłają towarzyszącej delegacji radzieckiej depeszę treści następującej:

„Z okazji 31 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego w Polsce w imieniu 300.000-nej rzeszy zorganizowanych włókniarzy związkowców przesyła Wam życzenia dalszych sukcesów w dziedzinie umocnienia potęgi i znaczenia Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich — ostoi postępu i szermierza pokoju światowego.

Włókniarze polscy widzą w Związku Radzieckim i w masach pracujących ZSRR wypróbowanych przyjaciel Polski i polskiej klasy robotniczej. Korzystając z doświadczeń zwycięskiego pochodu do Socjalizmu narodów Związku Radzieckiego, pochodzą, zapoczątkowanego Rewolucją Październikową, niestrudzenie dążąc będziemy do pogłębienia przyjaźni łączącej nasze bratnie narody i do przyspieszenia budowy Polski Socjalistycznej.”

Przewodniczący (BURSKI A.)
Generalny Sekretarz (ANIOLKIEWICZ A.)

„Sprawa Berlina” upadła

PARYŻ, PAP. — Poniedziałkowe posiedzenie Rady Bezpieczeństwa w sprawie Berlina miało rozpocząć się o godz. 17, jednakże w wyznaczonym terminie na sali posiedzeń nie pojawił się ani jeden z delegatów. W tym czasie odbywała się w mieszkaniu przewodniczącego Rady — Bramugli nowa konferencja między przedstawicielami mocarstw zachodnich a delegatami 6 „mniejszych” państw, członków Rady. Po konferencji, Bramuglia złożył wizytę wiceministrowi Wyszyńskiemu w ambasadzie radzieckiej.

Posiedzenie Rady rozpoczęło się z 40-minutowym opóźnieniem o godz. 17,40, przy szczelnie wypełnionych miejscach, przeznaczonych dla dziennikarzy i publiczności.

Przemawiający kolejno delegaci Francji — Parodi, Wielkiej Brytanii — Cadogan i Stanów Zjednoczonych — Jessup wypowiedzieli się za projektem rezolucji, opracowanym i przedłożonym na poprzednim posiedzeniu Rady w dniu 22 bm. przez 6 państw — niezainteresowanych bezpośrednio w tzw. „zagadnieniu berlińskim”.

Następnie zabrał głos wiceminister Wyszyński. Oświadczył on, że projekt rezolucji nie przewiduje równoczesnego zniesienia ograniczeń komunikacyjnych z Berlinem i wprowadzenia do tego miasta okupacyjnej marki radzieckiej, jako jedynej obowiązującej. W ten sposób projektowana rezolucja narusza bezpośrednio dyrektywę z 30 sierpnia br., przesłaną na mocy moskiewskiego porozumienia przedstawicielom 4 mocarstw gubernatorom wojskowym w Niemczech.

PARYŻ, PAP. — Po przemówieniach delegatów 4 mocarstw przystąpiono do głosowania nad projektem rezolucji w sprawie Berlina. Za projektem głosowali przedstawiciele mocarstw zachodnich i 6 mniejszych państw. Delegaci ZSRR i Ukrainy głosowali przeciwko projektowi.

W ten sposób projekt rezolucji upadł, ponieważ Związek Radziecki, korzystając z przyśługujących mu — jako wielkiemu mocarstwu — uprawnień złożył veto zgodnie z artykułem 27 Karty ONZ. Po głosowaniu przewodniczący zamknął posiedzenie.

Zwiększone przydziały mąki dla miast

w związku z likwidacją systemu karikowego na pieczywo i mąkę

WARSZAWA (PAP.). W całym kraju są już daleko posunięte przygotowania w związku z likwidacją zaopatrzenia kartkowego na odcinku pieczywa i mąki — od dnia 1 listopada br.

W dniu 25 bm. odbyła się w Warszawie odprawa wojewódzkich komisji nadzoru nad dystrybucją mąki i zaopatrzenia ludności w pieczywo. W odprawie wzięli udział dyrektor biura dla spraw handlu wewnętrznego Olewiński, wicemin. administracji publicznej Wolski, członkowie wszystkich komisji nadzoru z wojewodami lub wicewojewodami na czele, a także dyr. nac. Polskich Zakładów Zbożowych — Górski, dyr. biura cen — Pomorski, dyr. Iwaszkiewicz i dyr. departamentu obrotu ziemiopłodami w ministerstwie Przemysłu i Handlu — Grabowiecki.

Odprawa miała na celu zbilansowanie prac komisji nadzoru powiatowych komisji usprawnienia zaopatrzenia w całym kraju w związku ze zbliżającym się terminem likwidacji systemu kartkowego na pieczywo i mąkę.

Odprawa wykazała, że wojewódzkie plany zaopatrzenia w mąkę na listopad zostały wszędzie opracowane, sieć placówek aparatu hurtowego przygotowana jest do dystrybucji mąki w ilościach, przewidzianych planem zaopatrzenia, prawie wszędzie utworzono już wymagane rezerwy mąki, piekarnie zaś nie będą miały trudności z wypiekiem zwiększonej ilości pieczywa różnych gatunków.

Przedstawiciele wszystkich województw zgodnie stwierdzili, że sieć piekarni jest najzupełniej przygotowana do wypieku zwiększonej ilości pieczywa, przy czym w wielu województwach, zdolność produkcyjna piekarni znacznie przekracza zapotrzebowanie. Młyny uspołecznione pracują na dwie — trzy zmiany, by powiększyć dotychczasowe zapasy i zapewnić rezerwy mąki na zimę. W wielu wypadkach również i młyny prywatne, na zlecenie Państwa przemiałają zboże, w celu zabezpieczenia rezerwy. Tereny o znacznych nadwyżkach produkcyjnych zbóż jak woj. pomorskie, poznańskie, szczecińskie, wrocławskie i lubelskie systematycznie realizują plan przetratów do innych okręgów.

Prawie we wszystkich województwach dystrybucją mąki zajmują się wyłącznie: Państwowa Centrala Handlowa i Centrala Spół-

dzielni Spożywców „Społem”. Tam, gdzie sieć hurtowa tych central okazała się niedostateczna, dodatkowo powierzono dystrybucję powiatowym związkom gminnych spółdzielni i poszczególnym gminnym spółdzielniom.

Wobec tego, że niektórzy piekarze mogą mieć trudności gotówkowe przy tworzeniu żądanego wielodniowego zapasu mąki, PCH i „Społem” będą udzielały krótkoterminowego kredytu towarowego.

Przejście w 100 proc. na wolnorynkowe za-

opatrzanie w pieczywo i mąkę wypadła jednocześnie z dwoma dniami świąt (1—2 listopada) co mogłoby być połączone z pewnymi zaburzeniami w sprzedaży. Z tego względu poczyniono starania, by w ostatnim tygodniu bm. wydany został całkowicie chleb kartkowy za październik. Jeżeli zajdzie potrzeba — za zgodą związku zawodowego pracowników przemysłu spożywczego — piekarnie będą pracowały nawet na trzy zmiany, a także mogą nie przerywać pracy z 1 na 2 listopada.

Komunikat

Wojewódzki Komitet Obchodu 31 rocznicy Rewolucji Październikowej zwołuje na dzień 28 października o godz. 10-ej w małej sali konferencyjnej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Ogrodowej 15. odprawę przewodniczących powiatowych i miejskich Komitetów Obchodu Rocznic Rewolucji.

Przewodniczący winni złożyć sprawozdanie z dotychczasowej działalności Komitetów. Stawiennictwo wezwanych obowiązkowe.

WOJEWÓDZKI KOMITET OBCHODU
31 ROCZNICY
REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ
W ŁODZI

Krajowa narada aktywu gospodarczego PPR w przemyśle skórzanym

W dniu wczorajszym odbyła się całodzienna narada aktywu peperowskiego w przemyśle skórzanym.

W sali Związków Zawodowych zgromadziło się ponad 300 pracowników Centralnego Zarządu Przemysłu Skórzanego, Centrali Zbytu Przemysłu Skórzanego i podległych im ogniw organizacyjnych. Uczestnicy narady zjechali się ze wszystkich krańców Polski.

Referat zasadniczy wygłosił jeden z dyrektorów CZPS, tow. Pryliński, który stwierdził, że cztery choroby wymienione przez tow. Minca na ogólnopolskiej naradzie aktywu gospodarczego: nieliczenie się z potrzebami mas, powiązanie z inicjatywą prywatną, nieumiejętność włączenia mas w dzieło budownictwa gospodarczego oraz konserwatyzm i rutyna wciąż jeszcze trawią przemysł skórzany i organizację zbytu przemysłu skórzanego.

Referent udokumentował swą tezę licznymi faktami, które dobitnie wskazywały, jak wielkie zadania stanęły obecnie przed organizacjami partyjnymi i przed wszystkimi towarzyszami partyjnymi, zatrudnionymi w przemyśle skórzanym.

W dalszej części swego referatu stwierdził tow. Pryliński, że przemysł skórzany może zanotować również pewne osiągnięcia. Do nich należy fakt wykonania przez przemysł obuwiania rocznego planu produkcyjnego na dzień dzisiejszy już w 95 proc., i znaczne zwiększenie produkcji przemysłu garbarskiego w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W ciągu ostatniego roku nastąpił również znaczny wzrost wydajności pracy i to zarów-

no w przemyśle garbarskim (o ok. 60 proc.), jak i w przemyśle obuwianym (o ok. 28 proc.).

— Wszystko to razem — zakończył mówca — pozwala spodziewać się, że po usunięciu istniejących jeszcze usterek, braków i trudności, wielki cel Planu Sześcioletniego — podwojenie w r. 1955 produkcji obuwia na głowę ludności w porównaniu z r. 1939 zostanie zrealizowany.

W imieniu Zw. Zaw. Robotników Przemysłu Skórzanego wygłosił przemówienie tow. Kuźma, który wytknął CZPS szereg błędnych pomyśleń. Skrytykował on także działalność Zarządu Głównego Związku Zawodowego, Zarządów Oddziałów i wielu rad zakładowych.

W dyskusji padło wiele uwag krytycznych. — Fundusz socjalny w roku ubiegłym wykorzystany został zaledwie w 30 procentach, a w pierwszej połowie roku bieżącego zaledwie w 50 proc. Robotnicy nie otrzymują w na leżytej ilości odzieży ochronnej (w garbarstwie) i mydła. W wielu zakładach pracy nie ma łóżni i pryszniców, brak wentylacji, urządzeń zapewniających bezpieczeństwo pracy, żłobków i przedszkoli.

— Państwo demokratyczne wyasygnowało wiele milionów na zaspokojenie tych ustawowo zagwarantowanych przywilejów robotniczych. Jednakże z powodu biurokratycznego podejścia niektórych urzędników sumy te nie zostały wykorzystane w pełni a potrzeby robotników nie są zaspokojone.

— CZPS nie wiele robił w kierunku rozwoju współzawodnictwa pracy i dopiero, pod wpływem nacisku z dołu, pozwolił na jego zorganizowanie. Ale i obecnie rozwija się ono anemicznie i nie objęło właściwie jeszcze przemysłu garbarskiego.

— Związki zawodowe utrzymywały zbyt słaby kontakt z radami zakładowymi i dlatego nie mogły należycie reagować, gdy zachodziła tego potrzeba. Stosunki pomiędzy CZPS i związkami pozostawiały wiele do życzenia.

— Akcja kulturalno - oświatowa nie rozwijała się należycie.

— Robotnicy nie brali prawie wcale udziału w naradach wytwórczych i technicznych, które odbywały się zresztą zbyt rzadko.

Łącznie w dyskusji zabrało głos kilkudziesięciu mówców. Między innymi wystąpili tow. tow. Hermanowicz (sekretarz koła PPR przy CZPS), Król (przew. Rady Zakł. LZG nr. 2), Bogdanowicz, Rybiński, Godziewski, Muszyński, Biel (sekretarz Koła PPR w Fabryce Obuwia w Chelmku), Sikora, Smardzewski, Górecki, Dembiec (Centrala Zbytu Przem. Skórzanego), Łazicki, Kowalski, Tabacznik, Deregowski, Rozen, Wilczyńska, Falkenberg, Sokół, Jagiello, Guzek (Wydział Ekonomiczny KW PPR w Krakowie), Kwiatkowski (Warszawa), Jakubowska, Ludwicki, Archchowski (Centrala Skór Surowych), Jurycki, Grzegorzczak i wielu innych.

Dyskutanci pogłębili akcenty krytyki i samo krytyki zawarte w referatach wstępnych, krytykując m. in. szczególnie błędy dokonane w polityce personalnej CZPS, oraz braki w pracy Centrali Zaopatrzenia Przemysłu Skórzanego. Zwrócono również uwagę na to, że kontrola ze strony CZPS jest zbyt słaba i jednostronna i że jakość wyrobów przemysłu skórzanego często jeszcze nie jest należąca.

Wiele słów krytyki padło z powodu niedoceniania w przemyśle skórzanym zagadnienia wynalazczości robotniczej oraz z powodu „zwy czaju” nieodpowiadania przez niektórych biurokratycznych urzędników w przeciągu długich miesięcy na listy z fabryk.

Jednocześnie wysunęli towarzysze szereg konkretnych propozycji idących w kierunku przezwyciężenia istniejących jeszcze błędów i braków.

Wyciągnięcie wniosków ze słusznej krytyki i samokrytyki przeprowadzonej na wczorajszej naradzie powinno przyczynić się do tego, że w trakcie realizowania wielkich celów Planu Sześcioletniego również przemysł skórzany wypełni ciężące na nim odpowiedzialne zadania.

Podsumował dyskusję tow. wiceminister Gołański oraz tow. Kassman, po czym podjęta została jednogłośnie rezolucja. Lem.

Sytuacja w Palestynie

LONDYN (PAP.). Jak donosi agencja Reutersa z Haify, obserwatorzy ONZ stwierdzają, że w wielu punktach północnego frontu palestyńskiego walki trwają w dalszym ciągu. Sytuacja na całym północnym froncie jest określana przez obserwatorów ONZ jako poważna.

Z Kairu donoszą, że egipskie ministerstwo spraw wojskowych ogłosiło rozporządzenie, przewidujące, iż cały personel lotnictwa cywilnego może być w każdej chwili zmobilizowany.

Kino „WŁÓKNIARZ“

DZIS PREMIERA!

Film produkcji francuskiej

»PRZYGODA NA WAKACJACH«

W rolach głównych:

PIERRE BLANCHAR
MARIE DEA, GILBERT GIL

Reżyseria: Pierre Blanchar.

„Zaborze“ - nowy gigant przemysłu

Depesze min. Minca i wicemin. Szyra do budowniczych nowej potężnej koksowni

KATOWICE (PAP.). Z okazji uruchomienia zniszczonej w 90 proc. koksowni „Zaborze” minister Przemysłu i Handlu Hilary Minc przelał na adres koksowni depeszę następującej treści:

„Dziękuję w imieniu Rządu budowniczym, założycielom i dyrekcji nowowbudowanej koksowni za wielki wkład w dzieło zwycięskiej realizacji Planu Trzyletniego. Życzę dalszych osiągnięć w walce o wydajność i jakość pro-

dukcji i o dobrobyt mas pracujących.”
Wiceminister Przemysłu i Handlu Eugeniusz Szyr wystosował równocześnie depeszę do Zjednoczenia Przemysłu Kokso - chemicznego i zakładów „Zaborze” w której podkreśla, że uruchomiony nowy potężny obiekt przemysłowy zasilił siłę wytwórczą polskiego przemysłu i wzmoże jego produkcję.
Depesza wyraża najgłębsze uznanie dla dyrekcji i załogi koksowni.

Sukcesy wojsk Markosa na Peloponezie

MOSKWA (PAP.). Agencja TASS donosi z Aten, że w przewidywanym dyskusji nad sprawą grecką w Zgromadzeniu Narodów Zjednoczonych, prasa ateńska szeroko rozpisuje się o

działalności greckiej armii demokratycznej na obszarach północnych, lecz skrytnie ukrywa operacje wojsk generała Markosa w południowej Grecji — na Peloponezie.

Jerzy Korwin

68)

Zabójstwo Waldemara Glücka

— To pan jest twórcą tej zbrodni! Tak, pan! — Potwierdził swe zdanie na nieme zdumienie Walewskiego, który spojrzął znad gazety przerażonym nagle wzrokiem. — Czyj to był pomysł, aby wysłać do Andrzeja mój karabin, może nie pański? Wie ruki nie mógł mieć do swej dyspozycji żadnej innej broni, bo i skąd?? Dziwne... — Zastanowił się nad nową myślą. — Dziwne, powtórzyl. — Karabin ten powinien zwrócić uwagę ludzi prowadzących śledztwo, a jednak nie znalazł żadnej na ten temat wzmianki. — Widząc zaś przerażoną jeszcze nadal twarz Walewskiego, dodał. — Na szczęście mogę zapewnić każdego, że Wierucki nie oddał z tego karabinu ani jednego strzału. Psiakrew, dokąd będą jeszcze siedział w tej przekłętej willi.

Po tym ostatnim wybuchu znów zaczął chodzić szybkimi krokami po pokoju tuż koło nosa Walewskiego. Pan Maciej nie miał jednak odwagi odezwać się z jakimkolwiek protestem, bo istotnie był w pewnym stopniu winien. Wypuścił gazetę z rąk i przynębiony siedział bez ruchu. Wypadki przerażały jego wytrzymałość nerwową, odkąd zaczęły toczyć się jak lawina. Konsul był istotnie szczerzym lisem, jak to zresztą umiał podchodzić człowiek! To przecież on był głównym w tej sprawie winowajcą! Walewski nigdy nie przyjąłby na mieszkanie sublokatorów bez odpowiednich referencji, wynajmując zaś pokój Wieruckiemu i Szymczykowi, uległ namowom Darrego, który wystąpił nagle w roli urto-

ra zdolnej młodzieży, gdy przeczytał w prasie artykuł o wynalazku młodego inżyniera. Chodziło mu tylko o ten przeklęty karabin! Walewski martwił się coraz bardziej, tyle lat przeżył zdala od kryminału i do piero teraz stanął tak blisko połańbienia. Niechby to wszystko diabli wzięli! — za kończył swe rozmyślenia — Co to jeszcze może z tego wszystkiego wynikać, Boże, Boże!

Wstał podszedł do okna, powiedział: — znów zmierzch! — i powędrował do swego pokoju. Jakiś czas słychać było, jak szczywał sobie postanie i wygodnie układał się do snu.

— Znów zmierzch! — podchwycił powiedzenie pana Macieja inżynier i stanął przy oknie. Drzewa tonęły w brudnej purpurze zachodu, który już się kończył. Od strony willi posiadały ciemnozieloną, prawie czarną barwę i jedynie od tyłu z niezmiernych przestrzeni oświetlał je jeszcze ostatni blask słońca koloru krzepnącej krwi. Tadeusz stał w oknie otulony firanką i sam również zanikał w popielatym mroku, a póź niej pograżył się całkowicie w głuchej czerni nocy. Świat zdawał się w tej czerni wiecej już nie istnieć, gdy tymczasem on był swój coraz bardziej wyczuwał nieznośnym niepokojem.

Uchylił okno. Świat jednak nie zamarał, przeciwnie na fali świeżego powietrza z gęszcza niewidocznych drzew napłynął śpiew słowika. Wyrażał on nie tylko uczucia mi-

łości, ale również oddawał jej właściwą naturę delikatnym klaskaniem, przypominającym pocałunki kochanków. Gdy młody inżynier słuchał tego niezwykłego śpiewu, zdawało mu się, że w jego czyste trele wtargnął niespodziewanie delikatny skrzyp ostrożnie otwieranych drzwi. Nie zwróciłby może na skrzyp ten uwagi, gdyby nie to, że o tej porze ani lokaj Duchamp ani jego podwładne cerbery nie ośmielały się mająć spokoju swych więźniów. Wobec tego Tadeusz odwinął się z firanki i ostrożnie zaczął zbliżać się w kierunku wyjścia na korytarz pierwszego piętra. Ciemność była tak wielka, że nic nie dało się zobaczyć choć przez pokój powiał zimny przeciąg, co świadczyło, iż drzwi były już otwarte. Przez kogo?

Podszedł jeszcze kilka kroków i znalazł się już powinien nawprost luki korytarzowej. Przeciąg znów zafalował i przyniósł ze sobą znajomą woń perfum — czyżby to było naprawdę możliwe? Nie wierzył własnym zmysłom, postąpił jeszcze krok naprzód i znalazł się w silnej fali zapachu konwalii. Oczy zaczęły się powoli oswajać z ciemnością i Szymczyk zauważył przed sobą ledwie widoczną a raczej nawet i teraz jeszcze domyslną postać. Nie mógł się jednak mylić w szerokim obłoku czerni o kształtach swobodnie rozpiętego płaszcza majaczyły wyraźnie jaśniejsze plamy rąk i twarzy. Przed nim stała kobieta. Zalewała go nie tylko wonią konwalii, ale również zapachem wspaniałego ciała, którego nie mógł zapomnieć.

Cień coraz wyraźniej nabierał konkretnego wyrazu. Tak, to była Nacia, która widocznie z emocji trudno już hamowanej zalamującą się wola, oddychała dość głęboko i ciężko. Szła przed siebie bardzo ostrożnie wyciągnęła w ciemność na długim

cieniu zawieszono ruchliwe plamy dłoni. Stała już obok inżyniera. Zapachy, rytm niespokojnego oddechu i ciepło ciała oszalały go, nęciły i wołały. Stał w otoczeniu atmosfery, której wprawdzie nie rozumiał, ale którą bardzo dobrze odczuwał, sam był zresztą spotęgowanym czuciem zmysłowym, prowadzonym prawie bezwładnie na iskrze instyktu. Zaszleścił nieostrożnie stopami, Nacia stanęła i z wysiłkiem próbowała przebić grubą zasłonę nocy.

— Czy to pan inżynier? — spytała. — Zamiasł odpowiedzi odnalazł po ciemku jej drżące ręce i przycisnął do swojej piersi. Stał się sobie naprzeciwko twarzą w twarz, jak kilka dni temu w jego mieszkaniu.

— Czy to ty? — zapytała znowu. — Cicho... bądź ostrożna, jeszcze nas kto usłyszy! — zaniepokoił się inżynier, który pragnął, aby ta chwila sam na sam z Nacią trwała jak najdłużej.

— Tutaj nikogo nie ma! — odpowiedziała. — Nikt zresztą nie wie, że znajduję się w willi, uciekłam na chwilę spod opieki Darrego, aby raz jeszcze pożegnać się z tobą. Właściwie to nawet po raz pierwszy, tamtego nie było można nazwać pożegnaniem...

Wiedział, o czym myślała. Był istotnie za szorstki i sam już żałował swojego postępowania. Nacia wyrwała swoje dłonie z jego rąk i pociągnęła go na korytarz, a później do obszernej wnęki, czegoś w rodzaju oszklonego zimowego balkonu. Usiedli tu przy sobie bardzo blisko, aby rozmawiać szeptem i mimo to rozumieć dobrze każde słowo. Nacia pochylała się do twarzy chłopca muskając jego policzki rozwianym spod kapelusza włosom.

D. c. n.]

Z życia państw demokracji ludowej

OBFITY URODZAJ OWOCÓW W ZSRR

Gospodarstwa rolne obszarów południowych ZSRR zebrały w roku bieżącym wielkie ilości owoców; np. w kolchozach Kazachstanu i Moldawii urodzaj jabłek osiągnął 200 centnarów z hektara, a w kolchozach obwodu Alma-Atińskiego nawet 400 centnarów z hektara. Wszystkie gospodarstwa rolne wykonały dostawy owoców z nadwyżką.

UPRAWA RYZU W SŁOWACJI

Po raz pierwszy rozpoczęto w roku bieżącym uprawę ryżu w Słowacji. Zasiano ogółem 12 hektarów. W roku przyszłym obszar zasiewów ryżu ma być znacznie zwiększony. W ciągu najbliższych 5-ciu lat zasiewy ryżu zostaną doprowadzone do 1.000 hektarów.

PLAN GOSPODARCZY RUMUNII

Cała prasa poświęca artykuły wstępne pierwszemu planowi gospodarczemu Rumunii, stwierdzając, że upaństwowienie podstawowych gałęzi przemysłu oraz reforma rolna i pieniężna stworzyły przesłanki gospodarki planowej. Plan gospodarczy, oparty na zasadach naukowych, zapewni szybko i harmonijny rozwój wszystkich dziedzin gospodarki narodowej, przyczyniając się do podniesienia poziomu życia ludności.

Dzienniki zaznaczają, że Rumunia, która była zacofanym państwem rolniczym, przekształca się stopniowo w państwo przemysłowo-rolnicze. Uprzemysłowienie kraju wzmocni niezależność gospodarczą i polityczną narodu rumuńskiego, a jednocześnie umożliwi mu dalszy postęp po drodze do socjalizmu.

Budowa socjalizmu nie jest jednak możliwa bez uspołecznienia gospodarki rolnej. To też plan gospodarczy przewiduje zwiększenie liczby stacji maszynowo-tractorowych, majątków państwowych oraz gospodarstw spółdzielczych.

WYSTAWA MALARZY WĘGIERSKICH

W Państwowej Galerii Obrazów w Budapeszcie dokonano otwarcia wystawy współczesnych malarzy węgierskich. Na wystawie reprezentowanych jest przeszło 300 obrazów, rysunków i karykatur.

Chciwość zostanie napewno ukarana

Najlepiej oplaci się sprzedać ziemniaki na jesieni. — Spekulantami skupującymi na wsi ziemiopłody muszą zająć się właściwe czynniki

Rząd ludowy prowadzi sprawiedliwą politykę cen artykułów rolnych i przemysłowych. Obecnie mu są tendencje stosowania tak zwanych „nożyc cen”, jak to praktykował rząd przedwzględniowej Polski. „Nożyce” te polegały na tym, że ceny artykułów przemysłowych były niewspółmiernie wygórowane w stosunku do cen produktów rolnych. I tak na przykład, za kilogram cukru rolnik płacił 20—30 jaj, podczas gdy dziś cena ta równa się 9—10 jajom.

Podobnie było i z cenami nawozów, maszyn rolniczych i innych artykułów przemysłowych.

Ta polityka naszego rządu nie jest bynajmniej przypadkowa. Opiera się ona na założeniu, że aby produkcja rolna się rozwijała musi ona być opłacalna. To samo dotyczy i przemysłu, który nie mógłby produkować, gdyby ceny stały na nieodpowiednim poziomie. Wychodząc z tego założenia przemysł dostarcza na wieś do spółdzielni towary w najrozsądniejszych rodzajach po cenach ustalonych.

Tak dzieje się z nawozami, węglem, czy tekstyliami. Wiadomo, że nieraz brak jest tych towarów, choć w miarę czasu sytuacja się poprawia, ale nie należy zapominać, że i w interesie chłopów, jak i ludności miejskiej. Właśnie rząd pomógł w tym roku kiedy to urodzaj był wyjątkowo dobry, zakupując od chłopów nadwyżki zbożowe po cenach stałych i nie dopuszczając do spekulacji zniżkowej.

To samo dotyczy kartofli. Rząd ludowy chcąc utrzymać w równowadze ceny produktów rolnych i przemysłowych wyznaczył stałą cenę na kartofle. Chodziło o to, by uchronić ludność miejską przed skokami cen, co z kolei mogłoby pociągnąć za sobą podrożenie artykułów przemysłowych. Te skoki cen nie wyjdą na zdrowie gospodarzom na wsi, a w pierwszym rzędzie małemu i średniemu rolnikowi, gdyż zarobek do kieszeni weźmie spe-

kulant i kombinator. Cóż z tego, że gospodarz osiągnie o 100—200 zł więcej za metr kartofli, kiedy zmuszony będzie płacić drożej za węgiel, nawozy, czy tekstylia. Według obliczeń, tegoroczny urodzaj winien nam wystarczyć, gdyż mimo słabszego na ogół zbioru kartofli, to jednak wobec zwiększenia się powierzchni uprawy ogólne zbiory ziemniaków utrzymują się na ogół na tym samym poziomie. Różnego jednak rodzaju spekulanci usiłują siać panikę, by zdezorganizować rynek.

Sprawa jest więc jasna. W interesie wszystkich leży utrzymanie stałych cen, słusznie więc się stało, że wydany został okólnik, iż nikomu nie wolno się zajmować skupem kartofli poza gminnymi spółdzielniami Samopomocy Chłopskiej oraz placówkami PCH. Wszelkie inne osoby, które przybywają w teren i usiłują na własną rękę organizować hurtowy skup należy bezzwłocznie oddać do dyspozycji władz bezpieczeństwa. Podkreślić przy tym należy, że nie ważne są żadne zaświadczenia czy też legitymacje Związków Zawodowych lub Rad Zakładowych. Należy jednak stwierdzić, iż mimo istnienia tego zakazu rozmaite ciemne typy grasują w terenie. Odpowiednie czynniki na wsi, a przede wszystkim posterunki milicji przeciwdziałają temu należyście.

Tak to miało miejsce ostatnio w Wierzbach, Szadku, i innych gminach powiatu sieradzkiego.

Do miejscowości tych przyjeżdżali spekulanci, którzy skupowali ziemniaki. Panowie zostali zatrzymani, ale okazali najrozsądniejsze papierki i zwolniono ich. Zaświadczeń tych nie sprawdzano należyście. Zresztą nawet oryginalne zaświadczenia Związków Zawodowych czy Rad Zakładowych, że ziemniaki zakupowane są dla stołówek nie są w tym wypadku ważne i nie powinny być honorowane. Jednakże należy podkreślić, że i w powiatach też nie zwraca się uwagi na to zagadnienie. Skup kartofli nie powiedzie się jeśli na wsiach w dalszym ciągu żerować będą spekulanci. Należy się więc spodziewać, że na tym punkcie nastąpi w najbliższym czasie radykalna zmiana, walka bowiem ze spekulacją leży w interesie wsi i miasta.

Na marginesie warto jeszcze podkreślić i inne zagadnienie. Mianowicie pod wpływem podszeptów spekulantów gospodarze, a w pierwszym rzędzie ci najbogatši chowają do kopców kartofle. Tak robi na przykład ob. Ziembka (30 morg), ob. Kwieciński i Lipiński z gminy Szadek. Oni i im podobni sądzą, że na wiosnę wystrubują ceny. Możemy jednak w największej tajemnicy zapewnić tych panów, że napewno na tym nie wygrają. Bo cena na wiosnę o ile nie niższa to wyższa napewno nie będzie, a spekulacja skończy się jak w tym roku. Nikt nad bogactwem i w dodatku nieroztropnym nie będzie się użalał, gdy na wiosnę zamiast 500 zł. dostanie 400 za metr, nie licząc strat przy kopcowaniu. Chciwość sama zostanie ukarana.

Nie ma u nas koła ZMP

W Rossoszyce odbyły się niedawno marsze w rocznicę bitwy pod Lenino, w których wzięli udział młodzież naszej wsi. Również i z sąsiednich wiosek przybyli liczni drużyny.

Ten gremialny udział młodzieży świadczy o wielkim zainteresowaniu sprawami sportu i o pedzie do życia organizacyjnego. Niestety, jednakże, jak dotychczas skończyło się na tym jednorazowym występie. Nie wykorzystano tego momentu, by zorganizować koło ZMP, czy choćby Ludowy Zespół Sportowy.

Zbliża się zima i naogół nasza młodzież będzie miała więcej czasu i bardzo byśmy chcieli należeć do organizacji, choćby na przykład uczestniczyć w jakimś konkursie samokształceniowym.

Sądymy, że zarząd powiatowy ZMP zainteresuje się nami i koło ZMP zostanie u nas zorganizowane.

no tego momentu, by zorganizować koło ZMP, czy choćby Ludowy Zespół Sportowy.

Zbliża się zima i naogół nasza młodzież będzie miała więcej czasu i bardzo byśmy chcieli należeć do organizacji, choćby na przykład uczestniczyć w jakimś konkursie samokształceniowym.

Sądymy, że zarząd powiatowy ZMP zainteresuje się nami i koło ZMP zostanie u nas zorganizowane.

Grupa młodzieży z Rossoszyce i okolicy

Wspaniałe zbiory buraków w Sieradzkim

Plan dostaw wykonano w 130 procentach

W powiecie sieradzkim zbiory z plantacji buraków przekroczyły w znacznym stopniu plan. I tak na przykład według obliczeń okręg dostaw Sieradz obliczono na 13,5 tysiąca kwintali buraków, zaś do chwili obecnej dostarczono już 19 tys. kwintali, a dostawa jeszcze nie jest zakończona.

Należy przy tym podkreślić, że są to dostawy tylko mało- i średniorolnych gospodarzy.

Łączny obsiew buraków w całym powiecie wyniósł w b. r. 435 ha. Braki te odstawiane są do cukrowni w Zbiersku, Wieluniu i Leszczynie.

Poradnik hodowcy

Co robić, gdy krowa zostanie dotknięta porażeniem porodowym

Jeżeli bezpośrednio po porodzie krowę całkowicie zdołmy, wówczas zgodnie z prawem natury organizm krowy mimo wszystko będzie chciał natychmiast wyprodukować dużą ilość mleka dla świeżo narodzonego cielęcia. I dlatego cała krew nieomal ze wszystkich części i organów ciała napłylnie do wymienia.

Objawy: krowa dotknięta tego rodzaju paraliżem — kładzie się, staje się zupełnie bezwładna, usiłuje kilkakrotnie powstać, ale to jej się nie udaje, łeb skierowywuje w kierunku zadu, nogi zadnie podciągnięte pod łeb, oczy zapadnięte bez czucia i połysku, uszy nie ruchome, brak jakiegokolwiek reakcji nawet wtedy, gdy dotykamy palcem gałki ocznej lub kładziemy palec do ucha. Praca żwacza, oddawanie kału, moczu zupełnie ustaje, wskutek ustania trawienia, miazga pokarmowa znajdując się w żwaczu, ulega szybkiej fermentacji, skutkiem czego może nastąpić także lekkie wzdęcie. Oddech staje się powolny i trudny — krowa stęka. Ciało szybko stygnie, temperatura niższa od normalnej. Wreszcie najdalej po kilku godzinach oddech krowy staje się coraz bardziej utrudniony i bardzo słaby, ożór wywalony zostaje na wierzch — krowa zdycha.

LECZENIE: polega na zastąpieniu krwi, która nabiegła do wymienia — powietrzem. W tym celu przy zauważeniu wyżej opisanych objawów, krowie chorej za pośrednictwem odpowiedniej pompki wpompujemy przez strzyki do wymienia powietrze. W braku specjalnej pompki, można użyć w tym celu pompki i wentyla — rowerowych.

ZAPOBIEGANIE:
1) Nie wolno zdajać krowy zupełnie bezpośrednio po porodzie; w wypadku szczęśliwego odejścia tożyska, zdajemy krowę do połowy dopiero w parę godzin po porodzie, by wreszcie po dalszych paru godzinach krowę zdołać całkowicie.

2) Na parę dni przed ocieceniem, gdy widoczne są już objawy zbliżającego się porodu — odjąć dodatek treściwy; dotychczasowe bowiem obserwacje wykazały, że krowy nieco porodem osłabione — porażeniu nie podlegają, oczywiście bezpośrednio po porodzie krowę zawsze należy wzmocnić poidem.

Inż. Jerzy Sońta

Rejestracja kandydatów do szkół przemysłowych

Oddział Zw. Inwalidów Wojennych w Tomaszowie przyjmuje w dalszym ciągu zgłoszenia kandydatów do szkół przemysłowych. Kandydaci muszą odpowiadać następującym warunkom: obywatelstwo polskie, wiek od 17—19 lat,

dziewcząt od 16—20 lat, dobry stan zdrowia oraz umiejętność czytania i pisania. Przy przyjmowaniu do szkoły pierwszeństwo mają ci, którzy sami brali udział w walce z okupantem, ci uczestników walki z okupantem,

młodzież wiejska z gospodarstw mało rolnych i sieroty wiejskie.

Nauka w szkołach przysposobienia trwa 12 miesięcy. Po zakończeniu szkoły absolwenci zostają zatrudnieni w przemyśle w charakterze wykwalifikowanych robotników. Pewien odsetek uczniów, którzy wykazują się wyjątkowymi zdolnościami, pilnością i dobrymi wynikami pracy w szkole, zostanie po ukończeniu szkoły skierowany do dalszego kształcenia się w szkołach fachowych wyższego typu.

Informacji w sprawie szkolenia zawodowego dzieci inwalidów oraz warunków przyjęcia dla kandydatów do Szkół Przysposobienia Przemysłowego, udziela miejscowe koło Związku Inwalidów R.P. w Tomaszowie przy ul. Armii Czerwonej 10.

Konkursowy wychów buhajków prowadzą gospodarze w Wierzbach i Brzeźnie

Poprawa rasy naszego bydła, jak również rejonizacja odmian hodowlanych jest obecnie główną troską naszego Rządu na tym odcinku. Związek Samopomocy Chłopskiej, doceniając wagę tego zagadnienia, organizuje konkursowe wychowy buhajków — czystych odmian, które mają się przyczynić do poprawy stanu naszego pogłowia.

Dnia 15 października zorganizowano dwa zespoły konkursowego wychowu buhajków (po 8 sztuk) w gm. Brzeźno i Wierzbachy.

Również w dążeniu do poprawy stanu pogłowia przeprowadzono 22 prosiaki zarodowe z gatunku ostrouchych do gmin Brzeźno, Męka i Charłupia Mała.

Wzorowa ferma drobiowa powstaje w Dębolece

W majątku Państwowych Nieruchomości Ziemijskich w Dębolece przystąpiono do zorganizowania wzorowej fermi drobiowej. Zbudowany zostanie kurnik. Kurnik podzielony będzie na trzy przedziały dla niosek, oraz pięć przedziałek dla stadek selekcyjnych.

Na fermie przeprowadzane będą rozmaitego rodzaju badania, m. inn. obserwacja nośności poszczególnych okazów. Na fermie znajdują się leghorny, które następnie rozprowadzone zostaną w teren dla dalszej produkcji drobiu.

Rekordowy urodzaj ryżu

Majątki państwowe i kolchozy w Związku Radzieckim, które zajmują się uprawą ryżu, zebrały w roku bieżącym obfite plony. W Republice Kazachskiej słynny rolnik — nowator Zachajew, który kieruje uprawą ryżu na plantacjach wielkiego kolchozu, uzyskał z każdego hektara przeszło 150 centnarów ryżu. Jest to największy urodzaj, jaki zanotowano dotychczas w Republice.

Czytajcie »Głos Chłopski«

Ogłoszenia drobne

DORADCY żywieniowi, znawcy hodowli krów potrzebni. Podania, życiorysy Centrala Spółdzielni Mleczarsko-jajczarskich, Łódź, Gdańska 184 9-ch

Krzywdził biedotę wiejską — okradał i oszukiwał

Antypaństwowa działalność przestępczego komisarza ziemskiego

Za nadużycia i sabotowanie Dekretu o Reformie Rolnej Janusz Modzelewski dziś staje przed sądem

Pod przewodnictwem prezesa Wojskowego Sądu Rejonowego — płk. Ochnio, odbędzie się jutro na sesji wyjazdowej w Brzezinach wielka rozprawa przeciwko komisarzowi ziemskiemu, Januszowi Modzelewskiemu. Oskarżać będzie prokurator płk Auster.

Aki oskarżenia zarzuca Modzelewskiemu działalność antypaństwową, gdyż dopuścił się szeregu aktów, sabotujących zarządzenia, wpływające z Dekretu o Reformie Rolnej. Jak wiadomo, majątki przekraczające obszar 50 ha użytków rolnych, podlegają przejęciu na cele Reformy Rolnej, Modzelewski zaś nie przestrzegając obowiązujących przepisów i — traktując majątki, jak swoje dobra feudalne, świadomie i celowo wyjął szereg z nich podlegających wyłączeniu spod działalności Dekretu.

Obojętny był dla Modzelewskiego fakt, iż na terenie powiatu brzezińskiego jest dużo *biedoty wiejskiej — bezrolnej i maiorolnej*. Pan komisarz wolał, by majątki pozostawały własnością jego przyjaciół i znajomych, oszukano go nie zgłaszając, iż majątki te przekraczają obszar 50 ha użytków rolnych. Nie zawahał się nawet w celu zachowania majątku Wiesiołów, należącego do jego teściowej — Leokadii Trebert — zaleść go na przestrzeni 5,07 ha, by tym sposobem wykazać, iż majątek ten posiada taką tylko ilość użytków, która nie podlega wyłączeniu.

Jednocześnie, gdy Modzelewski słał pisma do Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego, że na terenie powiatu brzezińskiego nie ma majątków ponad 50 ha — Wiesioła, Biesiekierz, Grodzisk, Glinnik, Cesarska — majątki, przekraczające ustawową ilość obszaru, pozostawały nadal bezprawnie w posiadaniu jego znajomych. Za te „grzeczności” Modzelewski otrzymywał produkty, a w niektórych wypadkach i pieniądze.

W resztówkach przeznaczonych na cele użyteczności publicznej, Modzelewski, zaniebując swe obowiązki, doprowadził do zniszczenia inwentarza żywego i martwego. Przykładem jego „gospodarki” jest resztówka Przanowice, gdzie straty sięgały 357 tysięcy złotych.

Nie lepiej się działo również z gospodarstwami poniemieckimi, do których w pierwszym rzędzie mieli prawo repatrianci, zdemobilizowani żołnierze i biedota wiejska. Wtedy, gdy ludzie ci bezskutecznie zabiegali o przydział skrawka ziemi, Modzelewski oszukiwano podając np. w piśmie do Urzędu Ziemskiego, że Właziński Jan jest bezrolny, wtedy gdy w rzeczywistości Właziński posiadał już 11,72 ha ziemi. Chodziło o to, by w ten spo-

sób wyłudzić przydzielenie mu dodatkowo z gospodarstwa poniemieckiego ziemię we wsi Kamiń. To samo dobrodziejstwo świadczył Modzelewski swojemu przyjacielowi, Witoldowi Horoszewiczowi, urzędnikowi, zamieszkałemu stale w Szczecinie, przydzielając mu bezprawnie 6,84 ha ziemi we wsi Janów.

Za 20.000 złotych i obietnicę dalszych korzyści materialnych Modzelewski przydzielił bezprawnie właścicielowi warsztatu mechanicznego — Weclawowi Pijanowskiemu 7,5 ha wraz z obiektem polifabrycznym w Komorowie II.

Właściciel tkalni — Wiktor Szmela w Adresopolu otrzymał z rąk „dobroczyńcy” 1,5

ha ziemi. Grzegorzycy w wsi Hordanów przypadła w udziale dom poniemiecki. Za ten prezent nie omieszkał Grzegorzycy zapłacić Modzelewskiemu 7000 złotych.

Prawem kaduka czerpali zyski z hojnych darów Modzelewskiego nie uprawnieni do korzystania z dobrodziejstw Reformy Rolnej, a jednocześnie *biedota wiejska*, biegająca od Annasza do Kafasza, nie mogąc się doczekać przydziału należnej jej ziemi.

Rozprawa wzbudziła zrozumiałe zainteresowanie mieszkańców Brzeziny oraz okolicznych miasteczek i wsi. Przesłuchanych zostanie około 40 świadków.

Ogólnopolski Ośrodek Szkolenia Referentów Socjalnych w Łodzi

Delegatura Departamentu Ekonomiczno-Socjalnego Ministerstwa Przemysłu i Handlu w Łodzi prowadzi już od dłuższego czasu szeroko zakrojoną akcję szkolenia referentów socjalnych z całego kraju.

W ramach tej akcji zorganizowano w okresie od września 1946 do chwili obecnej 24 kursy dla referentów socjalnych oraz 3 specjalne kursy dla członków Rad Zakładowych przedsiębiorstw nie posiadających referatów socjalnych.

Ogółem na kursach tych przeszkolono 1224 osoby.

W latach ubiegłych czas trwania jednego kursu wynosił 4 tygodnie, jednak w bieżącym roku, wobec zwiększenia się zakresu t. zw. akcji socjalnej w przemyśle przedłużono czas trwania kursów do 6 tygodni, rozszerzając odpowiednio ich program.

Uczestnikami kursów są referenci socjalni oraz kandydaci na te stanowiska, delegowani przez poszczególne zakłady przemysłowe. Uczestnicy zamieszkani otrzymują kwatery i wyżywienie.

BUDUJEMY NOWĄ STOLICĘ Dalsze etapy prac w Warszawie

Odbudowane domy mieszkalne na Mariensztacie

Warszawa — w październiku.

W związku z projektowanymi wprowadzeniem komunikacji tramwajowej na trasie W—Z, Dyrekcja Miejskich Zakładów Komunikacyjnych przystąpiła do opracowania planu nowych linii, łączących Warszawę lewobrzeżną z Pragą. Przewiduje się trzy takie linie: jedna z Mokotowa przez przedłużoną ulicę Marszałkowską, druga — z Woli oraz trzecia — okólna, łącząca oba mosty: Śląsko-Dąbrowski i Poniatowski.

Wobec konieczności zwiększenia taboru tramwajowego, MKZ przystępuje do czynienia zamówień na nowe wagony w fabrykach krajowych i zagranicznych. Przewiduje się również zakup

trzydziestu nowych autobusów, które wspierają by komunikację tramwajową na trasie W—Z.

Montaż czwartego przęsła mostu średnicowego postępuje szybko naprzód. Roboty te zakończą się w połowie listopada. Montaż piątego — ostatniego przęsła ukończony będzie miesiąc później. Dotychczas na moście średnicowym zmontowano 4.000 tonn konstrukcji z ogólnej ilości 6.000 tonn. W przyszłym tygodniu zakończy się nitowanie zmontowanych już przęsł: pierwszego i czwartego, poczem usunięte będą podpory i rozpocznie się rozbiórka rusztowań pierwszego i drugiego przęsła. W najbliższych dniach, wygady robotnicze przystąpią do nitowania trzeciego przęsła.

Usuwanie gruzów ze Starego Miasta będzie trwało całą zimę. Znajdzie tam zatrudnienie wielu robotników budowlanych. Rozbiórka i odgruzowanie odbywać się będzie pod nadzorem przedstawicieli Warszawskiego Urzędu Konserwatorskiego, którzy czuwać będą nad tym, by nie zostały przypadkowo usunięte jakieś ciekawsze fragmenty zabytkowych kamieniczek. Równocześnie prowadzona będzie rozbiórka zniszczonych zupełnie domów nie zabytkowych. Przede wszystkim usunięte będą ruiny domów zasłaniających

Zycie kulturalne ZSRR

W stancji Wieszeńska (okręg doński), gdzie mieszka i pracuje laureat nagrody Stalinowskiej, znakomity powieściopisarz M. A. Szolochow, odbyło się uroczyste zebranie, poświęcone 25-leciu jego działalności literackiej i społecznej. W zebraniu wzięli udział najbliżsi przyjaciele Szolochowa, przedstawiciele organizacji artystycznych, społecznych oraz liczni mieszkańcy okolicznych miejscowości. Przemówienie wygłosił m. in. przewodniczący kolchozu im. Szolochowa — Mielnik.

Szolochow należy do najwybitniejszych powieściopisarzy radzieckich. Jego powieści „Cichy Don” i „Zaortany ugór” przetłumaczone zostały również na język polski.

W mieszkaniu zmarłej O. Aleksiejewej, adoptowanej córki A. M. Skabiszewskiego, znaleziono bogate archiwum tego krytyka i historyka literatury rosyjskiej (1838—1910). Skabiszewski opracował m. in. „Historię najnowszej literatury rosyjskiej”, w której skrupulatnie rejestrował wszystkie zjawiska literackie swojej epoki, uzupełniając zbierane materiały wciąż nowymi danymi. W archiwum Skabiszewskiego znajdują się setki listów i autografów wybitnych pisarzy rosyjskich, większość tych dokumentów nie była dotychczas publikowana.

Są tu m. in. listy Bielińskiego, Gorkiego, Czechowa, Uspianskiego, Niemcówicza-Daniszewskiego, Szellera-Michajłowa i t. d. Odnalezienie tych cennych materiałów wywołało w radzieckich kołach literackich wielkie zainteresowanie.

Nowy Świat w nowej szacie

dawne mury obronne Warszawy, która w przyszłości zostaną otworzone na całej długości.

Roboty przy budowie osiedla mieszkaniowego WSM na Mokotowie postępują szybko naprzód. Ukończono już budowę dwóch domów, trzy następne są pod dachem, a przy ośmiu trwają prace wykończeniowe. W innej części terenu budowę dwa domów podciągnięto do wysokości drugiego piętra, pozostałych dziesięć — do partii pod trzynasty dom.

Z wiosną SPB przystąpi do budowy kolumn trzeciej serii domów.

Również szybko rośnie kolonia WSM na Kole. Trzy bloki nowego osiedla są już pod dachem i jeszcze w tym roku będą oddane do użytku lokatorów. Pięć następnych budynków podciągnięto do wysokości pierwszego piętra.

Do budowy domów tej kolonii zastosowano w szerokim zakresie gruzobeton, z którego na miejscu przygotowują się cegły większych rozmiarów od normalnych.

Czytelnicy piszą

Kiedy skończy się wyzyskiwanie robotników „Arkadii”

Firma „Arkadia”, to znane w Łodzi przedsiębiorstwo. Istnieje ono już od wielu lat, przynosząc solidne dochody jego właścicielom. Przed wojną zatrudniało ponad 100 robotników.

Wprawdzie Niemcy przejęli fabrykę i gospodarzyli w niej w ciągu lat okupacji, ale jakoś oszczędzili maszyny, pozostawiając je w komplecie. Pan Roszkowski, właściciel „Arkadii”, nie wykorzystuje ich jednak, dając pracę obecnie tylko 40-tu pracownikom. Omija w ten sposób ustawę o nacjonalizacji fabryk zatrudniających ponad 50 robotników. Ponadto fabryka pracuje tylko trzy — cztery dni w tygodniu.

Pana Roszkowskiego taki stan rzeczy zupełnie zadawała. Wprawdzie również narzeka na ciężkie czasy, ale fakt, że niedawno kupił sobie trzecią już auto, świadczy o dość wysokich jego dochodach. Nie możemy przecież brać poważnie zapewnień, że zysk, jaki fabryka przynosi, nie przekracza 60 tys. złotych miesięcznie. Tyle przecież zarabia zwykły buchalter w „Arkadii”.

Nie należy jednak na podstawie tego faktu wysnuwać wniosków o hojności pana Roszkowskiego wobec swych pracowników. Dobrze zarabia tylko „gwardia przyboczna”. Zarobek przeciętnego robotnika czy robotnicy, rzadko przekracza 2 tys. zł tygodniowo bez kart żywnościowych, odzieżowych, bez ulgowych przejazdów tramwajem, nie mówiąc już o węglu.

Nie trzeba być profesorem matematyki, by obliczyć, ile wynosi faktyczny zarobek robotnika „Arkadii”, na ile jest on niższy od zarobku pracownika fabryki państwowej.

Prośby o podwyżkę są zdecydowanie przez niego odrzucane.

Nasze stanowisko w sprawie firmy „Arkadia” jest jasne i zdecydowane: uważamy, że fabryka ta w zupełności podpada pod ustawę o nacjonalizacji. Jako fabryka państwowa używałaby możliwości rozwoju — rozszerzyłaby

nie większej ilości robotników oraz przesłałaby być źródłem do bogacenia się kosztami robotników.

Jesteśmy pewni, że „Arkadię” zainteresują się

odpowiednie czynniki i naprawią szkodę wyrządzoną państwu i robotnikom przez nieuczciwą reprivatyzację tej fabryki.

S. K.

Światło kultury rozprasza mroki Szybki rozwój radiofonii polskiej

Radio narówni z książką, teatrem, kinem i gazetą jest jednym z podstawowych czynników krzewienia kultury. I dlatego nasze państwo demokratyczne wkłada tak wielki wysiłek finansowy, techniczny i organizacyjny w celu rozpowszechnienia radiofonii wśród najszerzych mas społeczeństwa.

Rozbudowa radiofonii idzie z jednej strony po linii rozszerzania i wzmacniania sieci radiostacji nadawczych i zwiększenia ilości abonentów radiowych i to zarówno drogą konstruowania dość dużych ilości odbiorników krajowych, jak i drogą importu. Z drugiej strony następuje nieprzerwany rozwój t. zw. radiofo-

ni przewodowej, której instalacja i eksploatacja związana jest ze znacznie mniejszymi kosztami.

W ciągu jednego tylko miesiąca września wzrosła ilość t. zw. radiowzłotów o 13 jednostek. W chwili obecnej czynnych jest w Polsce 271 t. zw. radiowzłotów macierzystych i 60 radiowzłotów pomocniczych. Ilość czynnych głośników wzrosła we wrześniu o blisko 10.000 sztuk (z czego blisko 5 tysięcy we wsiach) przekraczając cyfrę ćwierć miliona. Zwiększono również ilość t. zw. zbiorowych urządzeń radiowych.

Długość sieci przewodowej w radiowzłotach

wzrosła o dalsze 300 kilometrów zbliżając się do poważnej cyfry 10.000 km (1 czwarta część obrotu kuli ziemskiej).

107 wsi zostało radiolizowanych we wrześniu. Obecnie już ponad 3.000 wsi powągrowanych jest falami radiowymi ze światem. Prawie połowa spośród tych wsi korzysta z radiowzłotów, a pozostałe z urządzeń zbiorowych.

Ilość szkół, zaopatrzonych w głośniki radiowe, wynosi już blisko 2.500 (przyrost we wrześniu 130). Ponad 3 tysiące świetlic, ponad 300 szpitali oraz 650 zakładów przemysłowych wyposażonych jest już w instalację radiową. Warto podkreślić, że te cyfry wykazują z miesiąca na miesiąc systematyczny wzrost.

Radio — jeden z najcudowniejszych twórców mózgu ludzkiego — przesiało być w Polsce przywilejem wąskiej grupy społecznej. Dociera ono już nie tylko do skromnych mieszkań robotniczych, ale i do najbardziej zapadłych wsi, do świata zdawałoby się zabitego deskami. Pomaga nauczycielowi w jego działalności wychowawczej, umila czas robotnikowi po pracy, i koi cierpienia chorych.

Różnorakie są funkcje rozwijające się szybko polskiej radiofonii.

I choć niejedno można jeszcze zarzucić programowi radiowemu, to jedno jest pewne — światło kultury między innymi za pośrednictwem radia uparcie toruje sobie drogę przez panujące ciemności u nas tu i ówdzie mroki.

Plan wydawniczy Akademii Nauk Z S R R

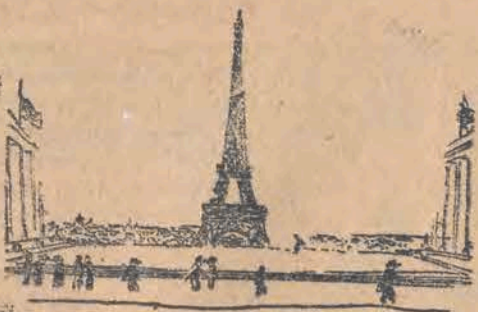
574 prace naukowe

Na specjalnym posiedzeniu władz Akademii Nauk ZSRR, które odbyło się pod przewodnictwem prezydenta Wawilowa, zatwierdzono plan wydawniczy Akademii na rok 1949. Plan ten obejmuje 574 prac naukowe, które wszechstronnie odzwierciedlają stan życia naukowego w Związku Radzieckim. Poważne miejsce zajmują w planie prace z dziedziny biologii. Akademia wyda ciąg dalszy dzieł zbiorowych Darwin'a, pierwsze tomy zbiorów prac uczonych Dokuczajewa i Lysenki oraz publikacje z archiwum słynnego badacza przyrody Miczurina.

Ukażą się również nakładem Akademii dzieła Lomonosowa, Mendelejewa, Pawłowa, Miecznikowa, Williamsa i innych uczonych. W celu udo-

stępiania najnowszych osiągnięć nauki i techniki szerokim masom ludności, Akademia wyda serię popularnych książek z dziedziny fizyki, chemii, geologii, biologii itd. Książki te zostaną napisane przez najwybitniejszych uczonych radzieckich.

W przygotowaniu znajdują się ponadto biografie naukowe Darwin'a, Newton'a, Pawłowa, Dokuczajewa, Williamsa i innych wielkich uczonych. Z okazji 150-lecia urodzin Puszkina będzie wydany 10-tomowy zbiór dzieł poety. Jednocześnie zostanie zakończony 20-tomowy wydanie utworów Puszkina, rozpoczęte — latami poprzednich.

List z pałacu Chaillot

Manewr — demaskujący trudności
Dlaczego delegacja amerykańska tak żarliwie poparła rezolucję Meksyku
(od specjalnego wysłannika „Głosu”

Nie można nie doceniać znaczenia przyjęcia w ONZ rezolucji meksykańskiej, wywołującej wielkie mocarstwa do porozumienia i współpracy w celu zabezpieczenia i utrwalenia pokoju. Rezolucja, utrzymana w duchu deklaracji jaltańskiej i wzniosłych zasad Karły Narodów Zjednoczonych, odpowiada niewątpliwie nadziejom i pragnieniom milionów ludzi na całym świecie. Pod tym względem rezolucja przyjęta na piątkowym posiedzeniu Komisji Politycznej ONZ nie wymaga wyjaśnień. Natomiast niewątpliwie wymaga wyjaśnienia fakt JEDNOMYSLNEGO przyjęcia tej rezolucji.

Paryż, w październiku

Nie jeden czytelnik, który po burzliwych debatach ostatnich dni, nagle przeczytał o „zgodzie” w ONZ, zadął sobie pytanie: jak to się stało, że Ameryka, która usiłuje prowadzić we wszystkich sprawach polityce dyktanda i stara się zawsze i wszędzie unikać samego słowa „porozumienie”, nagle wraz ze swoim blokiem głosowała za rezolucją, mówiącą o konieczności porozumienia i współpracy między wielkimi mocarstwami w duchu zasad jaltańskich i nie tylko głosowała, ale domagała się posłownienia tej rezolucji w pierwszym rządzie, jako nadzwyczaj pilnej.

Pytanie to zadał już na czwartkowym posiedzeniu Komisji Politycznej Manuilski. Co się stało — pyta delegat Ukrainy Manuilski, — że w kilka chwil za ledwie po przyjęciu atomowej rezolucji Ameryki, która odmawia wszelkiego porozumienia z ZSRR w tej zasadniczej sprawie, większość amerykańska z J. F. Dullesem na czele domaga się pilnego rozpatrzenia wniosku, mówiącego o pokoju i porozumieniu?

J. F. Dulles

Wiadomo, że blokowi amerykańskiemu chodziło głównie o utrącenie sprawy palestyńskiej, która miała wejść na porządek dzienny. Ale wybór w tym celu właśnie rezolucji meksykańskiej, jako pretekstu nie jest przypadkowym. Postępowanie takie potrzebne było w tej chwili Ameryce dla zatarcia przykrego wrażenia, które wywołała w opinii światowej jej „twarda” polityka nieprzejednania, która spowodowała ostatnio poważne trudności nawet w łonie jej własnej „maszyny do głosowania”.

Nie jest tajemnicą, że ostatnio doszło do poważnych „buntów” w łonie tej „maszyny”, że tylko drogą nacisku i terroru Ameryce z trudem udało się w niektórych wypadkach zmontować swoją „większość”. „Bunt” te są uważane w kuluarach ONZ za symptomatyczne, ponieważ stanowią odbicie wciąż wzrastających trudności, na jakie napotyka polityka amerykańska w szeregu krajów.

Niedawno w paryskim półrządowym dzienniku „Le Monde” ukazał się sensacyjny artykuł Servana - Schreibera p. t. „Pozycje ZSRR w zimnej wojnie”, w którym autor, przyznając, że sfery rządzące obecnie Ameryka pro-

wadzą politykę wojny, pisze o poważnych trudnościach, które w znacznym stopniu przekształcają plan polityki amerykańskiej w Europie i na Dalekim Wschodzie. Analizując sytuację we Francji, Włoszech i Anglii, autor dochodzi do wniosku, że pozycje Ameryki w Europie są obecnie słabsze, niż były przed wprowadzeniem planu Marshalla.

Szczególne zaniepokojenie — zdaniem publicysty „Le Monde”, wywołuje w amerykańskich sferach rządzących obecna sytuacja we Francji i Włoszech, które miały być „filarami bloku zachodniego”. We Francji materialna sytuacja klasy robotniczej jest teraz znacznie gorsza, niż była przed przystąpieniem Francji do planu Marshalla, a ogólna sytuacja gospodarcza jest znacznie gorsza, niż była przed rokiem.

Rząd włoski nie jest w stanie nawet opracować planu uzdrowienia gospodarczego, ponieważ wszystkie przewidywania są zbudowane na piasku. Podczas, gdy jeszcze pół roku temu, po wyborach i po wprowadzeniu planu Marshalla, we włoskich sferach rządzących panował optymizm — od czasu wprowadzenia planu Marshalla znaczna część włoskiego aparatu gospodarczego została zwinięta — indeks produkcji wynosi obecnie 100 wobec 127 przed rokiem; ilość bezrobotnych wynosi 2 i pół miliona, a eksperci amerykańscy, kontrolujący przemysł włoski z tytułu planu Marshalla uważają za konieczne już w najbliższym czasie zredukować jeszcze 30 proc. pracujących obecnie robotników.

Położenie w Anglii uległo ostatnio znacznemu pogorszeniu wskutek przeprowadzenia programu uzbrojenia i zmniejszenia produkcji przemysłu pokojowego o 20 proc.

Również w Chinach i w innych krajach Dalekiego Wschodu ostatnio wypadki doprowadziły do znacznego osłabienia pozycji amerykańskiej.

kańskich. Sfery rządzące w Ameryce — pisze autor — nie mogą zamknąć oczu na fakt, że we wszystkich tych krajach niezadowolony szarego człowieka, niepokój „człowieka ulicy” przybiera formy niechęci wobec Ameryki, którą obarcza się winą za wszystkie trudności.

Nastroje te są powszechne nie tylko we Francji i Włoszech, ale we wszystkich krajach, objętych pomocą amerykańską nawet — co zwraca powszechną uwagę — w Belgii, która była uważana w pierwszych latach powojennych za „wyspę dobrobytu” w Europie i która przeżywa obecnie w związku „z pomocą” Marshalla jeden z najcięższych kryzysów.

Jest rzeczą zrozumiałą, że sytuacja ta nie może pozostać bez wpływu na niektóre posunięcia amerykańskie na obecnej sesji ONZ. Delegacja amerykańska, która przyjechała do Paryża z zamiarem demontowania swojej „twardej” polityki, czuje się często skrepowana i jest zmuszona pójść na słowne chociażby i taktyczne ustępstwa wobec nieprzychylnego nastroju opinii i wobec nastrojów panujących wśród delegacji szeregu krajów, podpartych w tym zakresie polityce amerykańskiej. Jednym z takich „ustępstw” miał być właśnie manewr amerykański dookoła rezolucji meksykańskiej, który nastąpił po uchwaleniu bezkompromisowej rezolucji atomowej.

Jest jasne, że „ustępstwa” te, aczkolwiek są wyrazem trudności, nie zmieniają jednak w najmniejszym stopniu zasadniczego kierunku polityki amerykańskiej. Świadczą o tym m. in. wojownicze wypady delegacji amerykańskiej przeciw Związkowi Radzieckiemu, które nastąpiły w tym samym czasie, gdy John Foster Dulles w Komisji Politycznej dał wyraz swojej „sympatii” dla pokojowych propozycji meksykańskich.

J. Majski

To i owo

Igraszki z kulturą

O porze określonej w rozkładzie jazdy — maszynista daje sygnał „gwizdem” i pociąg odjeżdża. O godzinie oznaczonej w programie — rozlegają się dzwonki w teatrze W. P. i przedstawienie się „nie zaczyna”. Oczywiście, W. P. nie P. K. P., teatr nie pociąg, czas nie zajac, rozrywka nie ucieknij i w ogóle widz — nie pasażer. Chociaż...

Niektórzy z widzów to jednak, można powiedzieć, t. zw. właśnie pasażerowie. „Lepsi”, ma się rozumieć, pasażerowie. Jak na peronie, przed wejściem do wagonu, się zachowują w teatrze.

— Manius, a gdzie jesteś? — Tutaj, chodź, mam miejsce! — Ponieważ rozmowa ta, prowadzona jest na pewną odległość i głosem raczej donośnym, a rzecz się dzieje już po licznych dzwonekach, ostatnim gongu i podniesieniu kurtyny — publiczność, która zajęła miejsca „w terminie”, wyraża niezadowolone przy pomocy stereotypowego: psst, ciszej i t. d. Spóźnialscy zamiast się skruszyć i choćby bąknąć: przepraszam — oburzają się bardzo: a bo co? może mamy stać dla waszej przyjemności? Dobrze mądrąg tak-kiemu, który sam siedzi, a my też zapłaciłiśmy za bilet i t. d.

Z reguły pierwszy kwadrans przedstawienia jest wypełniony gwarem ożywionych utarceń słownych i hałasem przesuwanych krzesel. Ale to jeszcze nie wszystko. Przedstawienie być może, to coś dla ducha, ale nie dla brzucha. Pamięta o tym dobrze spora część widzów, wobec czego, gdy np. na scenie światłobliwy pu- stelnik klepie swoje paciorki, akompaniuje mu z widowni bardzo akustycznie cmokanie cukierków. Ten obyczaj teatralnych osesków znówu razi tych, którzy nie „sysają”.

— Może by tak — słychać szepty — przestał obywatela (obywatelka) mlaskać w czasie przedstawienia?

— Jak KOMU przeszkadza, to niech sam też mlaska!

I co ciekawe: ci wszyscy, którzy nie mogą zdążyć na początek przedstawienia (rozpoczynającego się z dużym opóźnieniem), bardzo się śpieszą, aby przed jego zakończeniem zdążyć...do szatni. Dlatego też wstają sobie ochoczo, jak gdyby nigdy nic, w połowie trzeciego aktu — i dawaj do wyjścia!

„Igraszki z kulturą”? Nie, igraszki z kulturą teatralną. Zresztą nie dziwnego: nie ta ciągłe jeszcze publiczność do teatrów przychodzi, dla której sztuka to, jak to się mówi, przeżył- cie duchowe, a nie okazja do „zabicia czasu” czy pokazania publicznie „srebrnego lisa”.

E. TAM

Rośnie państwowa sieć handlowa
Sklepy detaliczne Centrali Tekstylnej porządkują rynek włókienniczy

Centrala Tekstylna należy do tych państwowych organizacji handlowych, które w szybkim tempie rozbudowują własną sieć detaliczną. Państwowy detaliczny sklep bławatny odgrywać może i powinien — bardzo poważną rolę w zaopatrzeniu ludności w tekstyla.

Odpowiednio rozwinięta własna sieć detaliczna utrudnia w znacznym stopniu pskar- grywać może i powinien — bardzo poważną rolę w zaopatrzeniu ludności w tekstyla. Odpowiednio rozwinięta własna sieć detaliczna utrudnia w znacznym stopniu pskar-

Skutki nieodpowiedniej mieszanki

Dyscyplina technologiczna musi być przestrzegana

Sprawa przestrzegania dyscypliny technologicznej to zagadnienie niezwykle ważne zarówno ze względu gospodarczych, jak i czysto produkcyjnych.

Właściwe zestawienie mieszank w przedziałni ma decydujący wpływ na jakość przędzy, na cenę tej przędzy i na wysokość zarobków robotniczych. Większość fabryk, szczególnie bawelińskich, przekracza te dyscyplinę raczej „in plus”, co powoduje wyższe cen przędzy, a częste stosowanie lepszego surowca na przędze, która powinna i może być robiona z surowca gorszego, powoduje trudności surowcowe.

Takie postępowanie jest niewłaściwe, jest może nawet w pewnym stopniu szkodliwe, ale ostatecznie, ani nie zepsuje przędzy, ani nie utrudnia pracy robotników i nie obniża zarobków.

Te rzeczy uporządkować bezwzględnie trzeba, ale to już robi wydział produkcji dyrekcji branżowej i robi napewno bez naszej pomocy. Zdarzają się jednak i inne odchylenia. PZPW Nr 39 otrzymała polecenie wypędzenia pewnej ilości przędzy na watałinę, przy czym Dyrekcja Branżowa podała dokładny skład mieszanki.

Taki a taki procent wełny, tyle odpadków argonowych, a tyle odpadków zwrotnych.

Zrobiono 1,500 kg tej przędzy i okazuje się, że nie można z tego zrobić watałiny. Dlaczego? Prosta rzecz: żeby zrobić watałinę, trzeba mieć przędę bardzo grubą, a jednocześnie możliwie luźno kręconą, by można było po utkaniu wydobyc przez maszynę draparską tę konieczną dla watałiny puszystość i miękkość. Tymczasem wspomniana przędza jest skręcona w solidny sznurczek i o „wydrapaniu” z niej pojedynczych włókienek nie może być mowy.

Dlaczego tak się stało? Dyrektor techniczny twierdzi, że otrzymał od naczelnego dyrektora, tow. Pietrzaka, polecenie zmiany zestawienia mieszanki na jej niekorzyść, rzekomo celem ubytkowania magazynów odpadków.

Odpadki zostały upłynnione, ale przędza zepsuta i można sobie wyobrazić jak wyglądała praca przy tak sporządzonej mieszance.

Oprócz tego trzeba było, ażeby jakoś wyprząść ten „galimatias”, prząść stosunkowo woino, (większa ilość skrętów na 1 cm) co w rezultacie napewno nie przyczyniło się do wzrostu produkcji.

Dar Komitetu Słowiańskiego w Moskwie dla naukowców polskich

Komitet Słowiański w Moskwie za pośrednictwem Sekretarza Generalnego plk. Moczajowa nadesłał na ręce Komitetu Słowiańskiego w Polsce ok. 250 kg. książek naukowych dla naukowców polskich

inicjatorem tej przesyłki byli historycy radzieccy, którzy bawili niedawno w Polsce, a zwłaszcza przewodniczący tej delegacji akademik prof. P. N. Tretjakow. Przekazali oni w tej przesyłce książki dla swolch kolegów sławistów polskich, przy czym dzieła zostały skompletowane wg specjalności poszczególnych instytutów naukowych oraz uczonych polskich z którymi kontaktowali się historycy radzieccy w czasie podróży naukowej po Polsce, zorganizowanej przez Kom. Słow.

Robotnik się namęczył i prawdopodobnie mniej zarobł, zakład stracił na wykonaniu planu, a przemysł ma 1.500 kg przędzy, z którą nie wiadomo, co zrobić.

Podobno przyda się na produkcję ścierek. Ścierki zamiast watałiny — to stanowczo mało korzystna zamiana.

— em — em —

Książki nieodzwonne

Nakładem Sp. Wyd. „Książka” wyszło z druku ostatnio parę wydawnictw, które jak najszybciej powinny się znaleźć w rękach każdego członka PPR.

W oddzielnej broszurze wydane zostało historyczne przemówienie generalnego sekretarza KC PPR tow. Bolesława Bieruta, wygłoszone na krajowej naradzie aktywu Partii dnia 6 września 1948 r. Przemówienie to zawiera głęboką i szczegółową analizę kryzysu, jaki przeżyła partia w ciągu niedawnych miesięcy; ujawnienie popełnianych przez część kierownictwa błędów i odchyłań o charakterze nacjonalistycznym i prawicowym służy do wskazania dróg i środków naprawy, zaś zobrazowanie sytuacji ogólnokrajowej na szerszym tle międzynarodowym wiąże się z wywyczeniem problemów i zadań, które ma

dziś przed sobą Partia w różnych dziedzinach, a zwłaszcza na wsi.

Przemówienie tow. Bieruta uzupełnione zostało tekstem rezolucji Plenum KC PPR w sprawie odchylenia prawicowego i nacjonalistycznego w kierownictwie.

Dругa broszura zawiera przemówienie tow. Hilarego Minca (Polityka PPR na wsi) wygłoszone na sierpniowo-wrześniowym Plenum KC PPR. Tow. Minc omówił tu szeroko zagadnienie walki klasowej na wsi sprawę odnowienia i oczyszczenia aparatu gospodarczego i administracyjnego, kwestię organizacji spółdzielni produkcyjnych i zarysował plan pracy partyjnej na wsi. Przemówienie tow. Minca jest w swej treści rozwinięciem jednego z najważniejszych fragmentów wskazań tow. Bieruta.

skie próby spekulantów, usiłujących od czasu do czasu przy sposobności stworzyć brak niektórych artykułów oraz sztucznie windować ceny.

Sklepy państwowe, spotykające się bezpo- średnio z klientem mają możliwość zapoznania się z potrzebami rynku i reakcją jego na rzucone na rynek nowości. Informacje te jeśli są szybko przekazywane do kierownictwa Centrali Tekstylnej, a przez nią do Centralnego Zarządu Przemysłu Włókienniczego oraz do poszczególnych fabryk, mogą przyczynić się do zbliżenia pomiędzy producentem i konsumentem.

Płacówki te mogą również odegrać poważną rolę przy lansowaniu nowych wzorów i artykułów. Pierwsze sklepy detaliczne Centrali Tekstylnej powstały na początku roku bieżącego. Obecnie istnieje już około 60 sklepów. Ilość ta do końca roku bieżącego wzrośnie do 93 (z czego w Łodzi 12).

Znacznie szybszy rozwój państwowej detalicznej sieci handlowej przewiduje się w roku 1949. 507 nowych placówek Centrali Tekstylnej powołanych zostanie do życia w roku przyszłym tak, że na dzień 1 stycznia 1950 roku będzie ich już 600. Łódź posiadać będzie 23 sklepy, a woj. łódzkie 39.

Plan obrotu sieci detalicznej C. T. na rok bieżący przewidywał sprzedaż wyrobów włókienniczych na sumę 2 miliardów zł. Sądząc z dotychczasowego przebiegu pracy można spodziewać się, że plan ten zostanie wykonany nawet z lekką nadwyżką. W roku przyszłym obrót sklepów detalicznych Centrali Tekstylnej winien wzrosnąć do 13 miliardów złotych.

Zbyt krótko jeszcze istnieją sklepy detaliczne Centrali Tekstylnej, ażeby mogły spełnić one te wszystkie zadania, które na nie nałożono. Zbyt młoda jest jeszcze ta forma handlu, ażeby całkowicie wolna była od błędów i usterek w pracy.

Ale trzeba stwierdzić, że mimo swych braków są te sklepy czymś nowym i czymś pozytywnym w handlu, w tej gałęzi naszej gospodarki narodowej, w której do niedawna niemal wszechwładnie panowali kapitaliści i spekulanci. Walka o rozbudowę państwowego handlu detalicznego w zbycie artykułów włókienniczych, to jeden z epizodów wielkiej zwycięskiej bitwy o handel, która toczy się w kraju naszym już od kilkunastu miesięcy.

Trybuna wolności ORGAN K.C. P.P.R. TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

Nie należy niby jeszcze do kategorii „starych panów”, ale bądź co bądź gimnazjum skończyło się jeszcze przed wojną i ot, niedawno wypadło mi już wziąć udział w zjeździe tak zwanych — „byłych wychowanków”. Zjechało się nas właściwie niezbyt wielu (wojna wszak „zrobiła swoje”), ale tym niemniej ilość kolegów ze szkolnej ławy była wystarczająca by odgrzebać wspomnienia z lat. — Tak to się mówi — szczenięcych. I rzecz charakterystyczna, wspomnienia te dotyczyły nie tyle nawet „kumpli” i kamrałów szkolnych, ile przede wszystkim profesorów.

— Czy pamiętasz historyka J.? — zapytał mnie zaraz po przywitaniu kolega inżynier H. — To właściwie był historyk, a nie historyk. Łaził ciągle rozdńczony i groził wszystkim: no, no, no, już ja wam pokażę!

— A „Zermenka” od francuskiego? wyrwał się kolega Z. (dziennikarz). — Bardzo miła nauczycielka — orzekliśmy z uznaniem. — Miała ogromnie krótki wzrok, wobec czego na jej lekcji można było pierwszorzędnie ściągać.

— A „Kolumb”? — zagadnął kolega P. (aktualnie — technik włókienniczy).

— Ten od geografii i nauki o Polsce w półczesnej? — przypomniał sobie kolega K — prowadził wykłady na poziomie uniwersyteckim — bardzo miło i nudnie.

Przeszliśmy z kolei i do sylwetek innych pedagogów. „Dyrka” Piórkowski, który w budzie usiłował zaprowadzić surowy fason profesora Zadruż, sprząta od „świeżych cieleśnych i wychowania fizycznego”, prefekta Rzepki, zwanego pieszczołtłwie „Pomidorem”, łacinnika Kolasa, który kazał ram „kumkać” niezliczoną ilość od Hora-

cego i wierszy Owidiusza, przyrodnika Wróblewskiego, który będąc dragalem 2-mej rowej wysokości nie bardzo wróbla przypominał itd. Rozpatrując szczegółowo zwyczajne naszych profesorów, ich stosunek do uczniów i sposób pytania — dokonaliśmy podziału na „beltrów morowych” i na „inwazytorów”.

— Ciekawe — zauważył inżynier H. — Gdzie się też to całe nasze ciało pedagogiczne rozleciało!

I znowu zaczęliśmy sobie przypominać: historyk J. zginął w 1939 roku. „Zermenka” wywieziono do Oświęcimia, „Kostucha” jest dyrektorem gimnazjum na Ziemiach Odzyskanych, „Kolumb” zgodnie ze swym pseudonimem odkrył Amerykę i siedzi „na emigracji”, prefekt Rzepka zmarł już po wojnie na zawał serca, Kolasa pracuje w ministerstwie, no, a resztę oglądamy na rzeździe. Kolega — major O., który do tej pory nie odzywał się prawie, gdyśmy skończyli, zagadnął:

— A matematyka L. — pamiętała? W młodszych klasach wykładał, prócz tego był wychowawcą?

— L., L. — zaczął szukać we wspomnieniach kolega — urzędnik pocztowy. — Ach, już wiem: taki drobny, niepozorny, cichutki. „Dyro” go zawsze prześladował, że nie może klasy opanować.

Przypomnieliśmy sobie wtedy wszyscy naszego matematyka L. Uczył dobrze, ale był taki jakiś „bez cech charakterystycznych” — satandula — samotnik.

Safandula? uśmiechnął się ironicznie kolega major — No to muszę wam powiedzieć, że ten oto „satandula” parę razy nazwisko w czasie okupacji zmienił, że od 1939 roku zajmował się zrazu „małym sabotażem”, a potem przeszedł na „saboż duży”, na dywersję i zbrojne zwalczanie wroga. Ze był jednym z najdzielniejszych bojowców Gwardii Ludowej i że wreszcie obecnie znajduje się nieda'eko miejsca naszego zjazdu.

— Tak? — zawołaliśmy podnieceni tą wiadomością. — A gdzie?

— Na cmentarzu — obwieścił ze smutkiem major — We wsi B. Tu go w obławie dosięgła wraza kula gestapowca.

Zważywszy że zjazd nasz odbywał się w przededniu dnia, poświęconego pamięci Zmarłych, postanowiliśmy w przeważnej większości udać się w Zadzuski na cmentarz w B., by uczcić pamięć „belfra” — boba'era. Idąc od stacji martwił się, czy w ogóle mogiłę odnajdziemy.

— Padł w polu — rozważał kolega — Prze nieźono go na cmentarz, ale któż tam może dziś dbać o ten grób!

Ku naszemu zdziwieniu bynajmniej nie błądziliśmy w poszukiwaniach mogiły. Na cmentarzu było „widno” od lampek oliwnych i w ich blasku znaleźliśmy grób

— Świeże astry, chryzantemy, girlanda świeczek! — zdziwił się głośno inżynier H., gdyśmy złożyli wieniec. — Ktoś jednak troszczy się o grób bohatera...

— To dzieci z tutejszej szkoły — wtęcił stary dozorca cmentarny. — Przychodzą tu często same i z nauczycielką, mogły dogładać. Ano, chyba nie dziwota, że MAJĄ W SWEJ PAMIĘCI TYCH, KTÓRYM ZAWDZIĘCZAJĄ SWOJĄ WOLNOŚĆ I ŻYCIE...

Opuszczając cmentarz pomyśleliśmy wzruszeni o dziwnym a pięknym losie profesora L., który za życia „nie mógł klasy opanować”, po śmierci zaś opanował całą wiejską szkołę...

Chciwy kupiec

Żył sobie pewien chciwy kupiec. Jadł, pił, długo się wysypiał, a pracy bał się jak ognia. Wynajmował więc za marnym wynagrodzeniem parobków i kazał im na siebie pracować.

Kupca dręczyło bardzo to, że dzień jest za krótki, wyruszył więc w drogę, aby odszukać takiego mędrca który by go nauczył, jak dzień przedłużyć.

Szukał, szukał i znalazł wreszcie mędrca — biedaka, któremu na imię było Lepso Peduń.

Jaka troska sprowadza Cię do mojego domu, bogaty gościu! — pyta Peduń.

— Niezadowolony jestem z dnia — odpowiada kupiec. — Nawet latem krótszy jest od zajęczego ogona. Ledwo robotnicy za to pory się wezmą, a już słońce ku wieczorowi się chyli. Naucz mnie, mędrce, jak jasny dzień lata wydłużyć.

Spojrzał Lepso Peduń swymi mądrymi oczami na kupca i rzekł:

— Wdziej na siebie 77 ciepłych szat, a na te szaty nałóż barani kożuch, na głowę futrzaną czapkę z nausznikami, a na nogi włącz gni futrzane buty. Na plecy zarzuć kosz z wszelką żywnością dla siebie. Weź następnie drewniane widły, wdrap się na wierzchołek wysokiej brzozy. Jak się znajdziesz na wierzchołku, podeprzyj słońce widłami i przytrzymaj je na jednym miejscu jak złoty plasek. Słońce wówczas nie zajdzie i dzień się nie skończy.

Podziękował kupiec, zapłacił mędrcomu 100 rubli złotem i pobiegł do domu, żeby dzień przedłużyć. Nałożył na siebie 77 ciepłych ubrań, barani kożuch i czapkę futrzaną i buty futrzane, zarzucił wielki kosz z jedzeniem na plecy, wziął widły i wdrapał się na brzozę. Podparł widłami słońce i siedział.

„Hej! ludzie! nie rzucajcie roboty bez mojego rozkazu!” — woła.

Siedzi kupiec jedną godzinę — gorąco, siedzi drugą — duszno, siedzi trzecią — pot zalewa mu oczy! Zmęczony się zmordował okrutnie, ledwo widły trzyma.

— No kochani — woła słabym głosem z brzozy — długo i dobrze dziś pracowaliśmy. Idźcie spać.

Ręce kupcowi omdlewały, nogi sztywnieją, ruszać się nie może. Widły wypadły mu z rąk i zaczęły o galezie, Chciał złazić z drzewa, lecz zwał się na ziemię. Cate szczęście, że miał na sobie 77 ubrań i barani kożuch, bo byłby się niechybnie zabił. Trochę się tylko potłukł, ale za to nauczył się, jak dzień przedłużyć. Poszło mu to na zdrowie skorzystał na tym robotnicy, a najbardziej opłaciło się to biednemu Peduniowi — 100 rubli — to majątek!

spolszczyła Maria Górka

Ze zbioru bajek ludowych narodów ZSRR, który ukaże się wkrótce nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Współpraca”.

Pomóżcie Zosi Koronńskiej z Waliszewa

Do Redakcji „Promyka”.

Wczoraj zdarzył się u nas straszny wypadek: 9-letnia dziewczynka, Zosia Koronńska, powróciwszy ze szkoły (jest uczennicą 4-ej klasy szkoły powszechnej w Waliszewie, gmina Bielawy powiat łowicki) pomagała rodzicom, poganiając konia na maneżu. Spadła z konia i tryhy zmiądzły jej stopę. Uległa wypadkowi przy pracy nie bardzo może odpowiedniej dla jej wieku. Przewieziono ją natychmiast do szpitala w Głownie. Ponieważ jest to dziecko, które nikogo nie ma w Głownie, czy by ktoś z Redakcji nie mógł do niej zajrzeć, by osłodzić jej trochę smutny pobyt w szpitalu. (Autobusy z Łodzi do Głowna odchodzą co godzina z Dolów).

W Warszawie, w której się urodziłam i mieszkalam do powstania, latem bieżącego roku zdarzył się wypadek, że dziewczynka, jadąc ze szkoły, wypadła z tramwaju i koła zmiądzły jej nogi. Koleżanki i profesorowie zwrócili się do jednej z gazet o pomoc. Otworzono listę składek na protezy dla Marysi (nazwiska jej nie pamiętam). Zebrano sporo pieniędzy i dziewczynka która marzyć nie mogła

o kupieniu protez, będzie mogła pracować i być pożytecznym członkiem społeczeństwa. Umilono jej też niezmiernie pobyt w szpitalu pamięcią wielu dobrych ludzi.

Temu biedactwu, które uległo u nas wypadkowi, jeśli żyć będzie, rodzice też nie będą w stanie kupić protezy (gospodarstwo około 4 hektarów). Czyby w rodzinie Promykowej nie zebrały się dzieci z wielu szkół, by ulżyć nieśczęściu swej koleżanki, która uległa wypadkowi przy tak im dobrze znanej pracy?!

Dajmy wszyscy choć skromny datkę na protezę dla niej. Zosia, jak widać z wieku i klasy, (ma 9 lat, a jest w czwartej klasie) uczy się bardzo dobrze i jest miłą i grzeczną dziewczynką.

Na zapoczątkowanie funduszu dla okaleczonej przy pracy dziewczynki przesyłam swoją skromniutką oszczędność — 50 złotych.

Uczennica 7-ej klasy szkoły powszechnej w Waliszewie.

(Nazwisko moje podaję tylko do wiadomości Red., gdyż myślę, że prośba moja jest odbiciem pragnień wszystkich dzieci z tutejszej szkoły.)

ODPOWIEDZ REDAKCJI.

Masz rację i Ty i dzieci z Twojej szkoły. Dzieci ludzi pracy muszą sobie wzajemnie pomagać, a tym bardziej w nieszczęściu. Myślę, że po wydrukowaniu tego listu przyjaciele i czytelnicy „Promyka” pośpieszą z pomocą małej Zośce Koronńskiej. Do twych 50-ciu zł dodamy od siebie znacznie więcej. Sądzę, że dziewczynką zainteresuje się również Rada Gminna w Waliszewie, tym bardziej, że, jak piszesz, jest ona dzieckiem małego gospodarza.

Bardzo bym chciał odwiedzić Zośkę w szpitalu, a boję, że w najbliższych dniach nie będę miał czasu.

Czy Ty i Twoi koleżki, oraz koleżanki nie moglibyście jej tymczasem kolejno odwiedzać? W jakikolwiek sposób szkoła Wasza tę rzecz urządzi, my zaopiekujemy się Zośką.

Napisz mi, coś więcej o sobie i Twojej szkole. Czy wszystkie dzieci u Was umieją tak ładnie pisać i tak zdrowo myśleć, jak Ty?

Najserdeczniej pozdrawiam Cię. Ucałuj ode mnie Zośkę Koronńską. Spróbujemy ją jakoś pocieszyć i ulżyć jej w nieszczęściu.

REDAKTOR.

Spieszmy z pomocą

W odpowiedzi na powyższe gorące wezwanie zespół redakcyjny „Głosu” składa 10 tysięcy złotych na pomoc dla Zosi Koronńskiej, ale na protezę potrzeba znacznie więcej pieniędzy.

Jesteśmy głęboko przekonani, że wiele dzieci pójdzie za tym przykładem i pośpieszy z pomocą Zośce.

Wędrownka na POLSCE

PLAN SKUPU ZBOŻA
SPÓŁDZIELNIE GMINNE
WYKONUJĄ Z NADWYŻKĄ

Zapoczątkowana w lipcu b. r. akcja skupu zboża przez spółdzielnie gminne w woj. pomorskim daje bardzo dobre rezultaty.

Do 15 bm. spółdzielnie gminne zakupiły ogółem około 100 tys. ton zboża, co stanowi 150 proc. zaplanowanej ilości. Akcja skupu zboża będzie trwała do czerwca przyszłego roku.

W ramach ustalonego kontyngentu, gminne spółdzielnie na Pomorzu mają zakupić ogółem 199 tys. ton żyta, 59 tys. ton pszenicy, 44 tys. ton jęczmienia i 6 tys. ton owsa, razem 308 tys. ton zboża.

Wobec dobrych urodzajów plan skupu będzie wykonany z nadwyżką.

MAGAZYNIER-AFERYSTA
OSADZONY W OBOZIE PRACY

Magazynier Państwowej Przetworni Mięsnej w Toruniu, Adam Dolata, skazany został przez Komisję Specjalną na 18 miesięcy obozu pracy. Dolata delegowany do skupu żywa w powiecie toruńskim, fałszował kwity z wypisaną ceną zakupu, przywłaszczając sobie uzyskane różnice często w pokażnej wysokości. Wraz z Dolatą skierowany został do obozu pracy jego współnik, Franciszek Kaczorowski.

PLAN ROZBUDOWY TORUNIA

Miejska Rada Narodowa w Toruniu rozpatrywała nowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta, uwzględniając przede wszystkim potrzeby ludności pracującej, zamieszkałej na peryferiach miasta. Rozplanowanie przewiduje powstanie w pobliżu zakładów fabrycznych osiedli robotniczych i zieleni. Ludność robotnicza z przedmieść będzie miała zapewnioną dobrą komunikację, wodę, kanalizację i światło.

Plan przewiduje dalszą rozbudowę Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Towarzystwu Burs i Stypendiów przekazano dwa niedokończone budynki na zorganizowanie nowoczesnego internatu dla 250 synów robotników i chłopów, którzy studiować będą na uczelniach toruńskich.

RADIO W DNIU ŚWIĘTA
CZECHOSŁOWACJI

W czwartek, 28 bm. przypada święto narodowe Czechosłowacji. W dniu tym na falie ogólnopolskiej radio nada o godz. 12.20 popularny koncert muzyki czechosłowackiej, o godz. 15.30 gawędę, a o 16.30 audycję dla młodzieży o Czechosłowacji, o godzinie 16.50 recital fortepianowy dra Ottona Vondrovica, o godz. 20.00 transmisję z Pragi poematu symfonicznego Smetany „Moja Ojczyzna” w wyk. Orkiestry Filharmonii Praskiej, a o godz. 21.15 słuchowisko wg. powieści czeskiego pisarza W. Rzezacza.

Z Warszawy II o godz. 18.35 pieśni ludowe kompozytorów czeskich, o godz. 19.15 utwory fortepianowe Smetany i o godzinie 20.45 najcenniejsze utwory czeskiej muzyki operowej.

Pomoc lecznicza dla zdemobilizowanych żołnierzy

Dekretem z dnia 14.4.1948 r. o zasiłkach dla żołnierzy i członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywat. oraz ich rodzin (Dz.U.R.P. Nr 21, poz 139) uchylony został dekret z dnia 18.7.1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz zdemobilizowanych żołnierzy (Dz.U.R.P. Nr 34, poz. 202). W związku z tym ubezpieczalnie społeczne nie są już obowiązane do udzielania pomocy lekarskiej zdemobilizowanym żołnierzom.

Jeśli chodzi o żołnierzy, zwolnionych ze służby na skutek uszkodzenia zdrowia, powstałego w związku z przyczynowym ze służbą w stopniu, powodującym ich całkowitą lub częściową,

Aktorzy - renegaci staną przed sądem

za udział w antypolskim filmie hitlerowskim

Dnia 18 listopada rb. Sąd Okręgowy w Warszawie rozpatrzy sprawę aktorów polskich: Bogusława Samborskiego, Michała Plucińskiego, Juliana Łuszczewskiego, Stefana Golczewskiego, Józefa Kondrata i Wandy Szczepańskiej, oskarżonych o udział w znanym oszczerczym i antypolskim filmie „Heimkehr”, nakręconym w latach 1940—1941 na polecenie propagandy niemieckiej przez wytwórnię filmową „Vienfilm” w Wiedniu.

Wszyscy oskarżeni z wyjątkiem Bogusława Samborskiego, przebywającego za granicą i Józefa Kondrata, odpowiadającego z wolnej stopy — są aresztowani.

Sporządzony przez Prokuraturę Warszawską akt oskarżenia podkreśla znane tendencje propagandy niemieckiej, usiłującej usprawiedliwić powzięte przez rząd hitlerowski plany biologicznego wyniszczenia podbitych narodów, a m. in. i Polski oraz zmierzającej do wywołania w narodzie niemieckim dążeń odwetowych.

Wyrazem takich zamierzeń propagandy niemieckiej jest właśnie oszczerczy, propagandowy film „Heimkehr”, przedstawiający rzekome prześladowanie kolonistów niemieckich w Polsce.

Akcja filmu toczy się w 1939 roku na te-

renie Polski i zawiera m. in. następujące fragmenty:

„Niemka — córka lekarza usiłuje bezskutecznie interweniować w sprawie zdemolowanej szkoły u burmistrza polskiego. Burmistrz w odpowiedzi oświadcza, że jej wystąpienie nosi charakter antypaństwowy. Jednocześnie na dalszym tle woźny miejski bije i popycha kilku petentów niemieckich”.

„Niemka — córka lekarza rozmawia ze swym narzeczonym, który wyraża niepokój, że Trzecia Rzesza zwleka z interwencją, podczas, gdy Polacy szykują się do wojny i w okrutny sposób terroryzują Niemców przebywających w Polsce”.

„Niemiec — lekarz podczas jazdy polną drogą do chorego, zostaje zastrzelony z ukrycia przez dwóch polskich chłopców wiejskich”.

„Niemka — córka lekarza wraz ze swym narzeczonym i znajomym Niemcem udają się do kina, gdzie rozmawiają po niemiecku. Rozmowa w języku niemieckim wywołuje gwałtowną reakcję ze strony widzów polskich. W czasie wyświetlania zdjęć z rewii wojsk polskich, publiczność wstaje i śpiewa hymn narodowy. Grupa Niemców wstaje, lecz hymnu nie śpiewa, za co zo-

staje dotkliwie pobita. Ciężko poraniony narzeczony córki lekarza umiera, na skutek odmowy opieki lekarskiej w polskim szpitalu”.

„Przez ulice miasta ucieka młoda kobieta przed goniącym ją tłumem Polaków. Jeden z goniących, zdiera z niej bluzkę i odznaka ze swastyką. Rozwścieczony tłum kamieniuje młodą Niemkę”.

„Zebrani w szopie Niemcy, kobiety, starcy i dzieci słuchają niemieckiej audycji radiowej. W pewnym momencie do szopy wpadają żołnierze polscy, którzy bijąc i katusząc zgromadzonych Niemców, przewożą ich do więzienia. Niemcy umieszczeni w ciasnych celach więziennych cierpią niesłychane katusze. Po pewnym czasie zostają oni przez pluton egzekucyjny żołnierzy polskich wtrąceni do piwnicy pełnej wody, a następnie ostrzelani z karabinów maszynowych. Są zabici i ranni. Na lot niemieckich samolotów i wkroczenie do miasta czołgów ze swastyką, przerywa egzekucję. Polacy uciekają — Niemcy zostają uwolnieni”.

W filmie „Heimkehr” główne role grają aktorzy niemieccy — Paula Vessely i Peter Peterson. Długorzędną rolę Polaków, występujących w filmie grają rozpoznani następujący Polacy: Samborski — polski burmistrz, Pluciński — polski policjant, Łuszczewski — widz w kinie, podlegający do bicia Niemców, Golczewski — człowiek z tłumem katujący Niemców, Kondrat — woźny miejski, Szczepańska — bileterka w kinie.

Ponadto rozpoznano dziś już nie żyjących aktorów: Józefa Horwatha i Józefa Żelskiego.

W toku dochodzenia ustalono, że niemiecki reżyser filmowy Gustaw Uschitzky wraz z przedstawicielami „Vienfilmu” zaangażował aktorów polskich do filmu „Heimkehr” za pośrednictwem znanego renegata, pozostającego na usługach niemieckiej propagandy — aktora Igo Syma.

Ogół aktorów polskich wraz ze swą organizacją ZASP ustosunkował się do propozycji niemieckiej zdecydowanie negatywnie. Ówczesny sekretarz ZASP-u Damięcki wręczył nawet osk. Plucińskiemu pewną sumę pieniędzy, aby ten nie skorzystał z propozycji „Vienfilmu” i ukrył się przed Niemcami.

Ponadto dochodzenie stwierdziło, że Niemcy za odmowę udziału w filmie „Heimkehr” nie stosowali żadnych represji. I tak np. szereg aktorów polskich, do których przedstawiciele „Vienfilmu” się zwrócili, jak: Lidia Zielińska, Różycki i Kański — odrzucili propozycję niemieckie. Również zaangażowany już Kondrat po nagraniu kilku scen filmu zerwał kontrakt z Niemcami.

Realizacja filmu „Heimkehr” nie uszła uwagi społeczeństwa polskiego i podziemnych organizacji niepodległościowych. Prasa konspiracyjna ostro napiętnowała biorących udział w filmie aktorów polskich. Bogusław Samborski spotkawszy się z ogólnym bojkotem społeczeństwa polskiego, wyjechał na stałe do Niemiec, gdzie grywał w sztukach niemieckich pod pseudonimem Gottlieb von Sambor. Po wojnie zbiegł do Brazylii, gdzie dotychczas przebywa.

Świadkowie przesłuchani w toku dochodzenia, zgodnie podkreślają wielkie wrażenie, jakie wywołał na widzach niemieckich wyświetlany w wielu miastach niemieckich i polskich film „Heimkehr”.

Na sensacyjną rozprawę, która odbędzie się w dniu 18 listopada rb. powołano kilkunastu świadków, przeważnie spośród polskiego świata artystycznego.

Wymiana tkanin na surowce

Dział Surowców Włókienniczych i Odpadków Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” otrzymał z Centrali Tekstylnej 1.175.600 m tkanin celem wymiany na włókno: lnu i konopi dla przemysłu państw. w IV kwart. rb

Tkaniny te zostały przekazane przez okręgowe oddziały CRS na punkty skupu przy gminnych spółdzielniach i dotrą drogą wymiany do drobnych i średnich rolników, którzy są głównymi planatorami lnu i dostawcami włókna.

Chodaków kończy roczny plan produkcji

Plan produkcji rocznej Państwowej Fabryki Sztucznego Jedwabiu wykonano już w 90 proc. Na zrealizowanie planu do obecnej chwili w tak wysokim procencie wpłynęło w dużym stopniu współzawodnictwo pracy.

W XI etapie współzawodnictwa pracy brało udział 1.145 robotników fabryki. Współzawodniczo na 11 oddziałach produkcyjnych. Premiami pieniężnymi nagrodzono 24 przodowników pracy.

Wśród współzawodniczących m. in. wyróżnili się: robotnica motalni Stensa — Jaworska Janina i Szymańska Janina, pracownica motalni Müllera. Jaworska wykonała 212 proc, a Szymańska 199 proc. normy. Najlepszą pracownicą sortowni była 18-letnia Koper Krystyna.

W bieżącym etapie współzawodnictwa pracy w zakładach chodakowskich wprowadzono tzw. współzawodnictwo międzyzmiannowe.

Zelów

Otwarcie świetlicy RTPD

W dniu 23 bm. odbyło się w Zelowie uroczyste otwarcie świetlicy R.T.P.D. Na uroczystość tę złożyło się okolicznościowe przemówienie przedstawicieli władz, partii politycznych oraz występy artystyczne dzieci. Dzieci przy współ-

udziale szkoły powszechnej Nr 1 wykonywały tańce, śpiewy, deklamacje i inscenizacje. Na uroczystości tej był między innymi obecny przedstawiciel Inspektoratu szkolnego w Pabianicach ob. Kowalewski Stanisław.

Radomsko walczy ze spekulantami

Obserwujemy w ostatnich tygodniach ożywienie walki ze spekulacją na terenie Radomska.

Spółeczna Komisja Kontroli Cen w oparciu o szeroki aktyw kontrolerów społecznych na początku bm przeprowadziła dwie akcje kontroli cen w powiecie i mieście.

Podczas pierwszej kontroli dnia 7-go października br. zlustrowano kilkadziesiąt punktów sprzedaży w mieście. Spisano kilka protokołów karnych. Karne protokoły dotyczą przede wszystkim właścicieli sklepów spożywczych i sklepów rzeźniczych.

Stwierdzono, że właściciele sklepów pobierają nadmierne ceny za cukier, chociaż tego nie brak jest obecnie w Radomsku, za wędliny, a przede wszystkim za słoninę.

Za słoninę, która kosztować winna 300 zł za kg żądają spekulanci rzeźnicy 400 złotych, wykryto cały szereg przypadków pobierania 200 zł za kg. cukru.

Rzeźnicy, a między innymi właściciel sklepu rzeźniczego w Radomsku, niejaki Józef Stalka, mimo posiadanej znacznej ilości wędliny, odmawiał jej sprzedaży po to, by wywołać panikę na rynku mięsnym i spekulować na wędlinach

P. Trzecinka Kazimierz właściciel sklepu spożywczego nie chciał pozostać w tyle za spekulującymi rzeźnikami, a ponieważ nie posiadał ani słoniny ani mięsa, postanowił spróbować szczęścia z zapalkami.

P. Trzecinka doczekał się inspekcji Społecznej Komisji Kontroli Cen, która stwierdziła, że Trzecinka posiada znaczne zapasy zapalek i odmawia ich sprzedaży.

Spółeczna Komisja Kontroli Cen w Radomsku działa.

Trybuna
wolności
ORGAN
K.C.
P.P.R.
TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

TEATRY

Państwowy Teatr Wojska Polskiego
w Łodzi, ul. Jaracza 27.
Dziś o godzinie 19.15 „Igraszki z diabłem”.

Teatr Kameralny Domu Żołnierza
ul. Daszyńskiego 34
Dziś o godz. 19.15 ostatnie przedstawienie „Nieboszczyk pan Pic”, w najbliższych dniach premiera sztuki Rattigana pt. „Kadet Winslow”.

Państwowy Teatr Powszechny
ul. 11-go Listopada 21 — tel. 150-36
Dziś o godzinie 19.15 „Nadzieja”

TEATR „SYRENA” Traugutta 1
Dziś o godz. 19.30 „PANI PREZESOWA”
Teatr Komedi Muzycznej „LUTNIA”
Piotrkowska 243

Dziś o godzinie 19.15 „Piękna Helena” opera komyczna w 3-ach aktach (5 odsłonach) muzyka J. Offenbacha. Udział bierze 60 osób Chór, balet, statystki, orkiestra.
Teatr „OSA” Zachodnia 43, tel. 140-09
Codziennie o 19.30, w niedzielę i święta o 16 i 19.30 komedia muzyczna R. Stolz pt. „Pepina”.

CYRK Nr 2, Pl. Niepodległości
Nowy atrakcyjny program w dni powszednie godz. 19.30, sobota godz. 15.30 19.30, niedziela godz. 12.00, 15.30 i 19.30:

KINA

ADRIA — „Piętnastoletni kapitan”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14
film dozwolony dla młodzieży
program na dwa dni 25 — 26

BAŁTYK — „Naręczona z Turkmenii”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30
film dozwolony dla młodzieży

BAJKA — „Wyspa skarbów”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

GDYNIA — „Program aktualności kraj i zagran. Nr 35”
godz. 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (dla młodzieży) — „Piętnastoletni kapitan”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30
program na dwa dni 25 — 26

POLONIA — „Admirał Nachimow”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży
program na 1 dzień 26. 10.

PRZEDWIOSNIE — „Klatka słowicza”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

ROBOTNIK — „Noc grudniowa”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30
film dozwolony dla młodzieży

REKORD — „Ulica zлочyńców”
godz. 18.30, 20.30, w niedz. 16.30
film niedozwolony dla młodzieży

MUZA — „Tajemnica wywiadu”
godz. 18, 20 w niedz. 16
film niedozwolony dla młodzieży

ROMA — „Kurhan Małachowski”
godz. 18 i 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

STYLOWY — „Ostatni mohikanin”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30.
film dozwolony dla młodzieży

SWIT — „Ludzie bez skrzydeł”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

TECZA — „Przecucie”
godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13
film dozwolony dla młodzieży

TATRY — „Kwiat Miłości”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

WISLA — „Naręczona z Turkmenii”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dla młodzieży dozwolony

WŁÓKNIARZ — „Przygody na wakacjach”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

WOLNOŚĆ — „Admirał Nachimow”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14
film dozwolony dla młodzieży
program na 1 dzień 26. 10.

ZACHETA — „Decyzja prof. Milasa”
godz. 18.30, 20.30 w niedz. 16.30
film dozwolony dla młodzieży

Gimnazjum RTPD na Bałutach

W niedzielę o 10-ej rano nastąpiło otwarcie gimnazjum RTPD na Bałutach przy ulicy Limanowskiego 124.

Otwarcie gimnazjum w tej dzielnicy posiada doniosłe znaczenie dla mieszkańców, gdyż Bałuty pozbawione były dotychczas szkoły średniej.

Podczas uroczystości otwarcia doniosłą rolę tej placówki podkreślił w swym przemówieniu dyrektor szkoły, zaznaczając m. in., że szkoła poza obowiązującym nauczaniem będzie się starała wprowadzić uczniów w krąg aktualnych zagadnień i przygotować ich w ten sposób do życia społecznego.

Po przemówieniach odbyła się artystyczna część uroczystości w wykonaniu uczniów szkół RTPD.

D-025610

SPORT SPORT SPORT

Czas już skończyć z wielkopaństwem w łódzkim sporcie

Wobec kryzysu w jakim znalazł się boks łódzki po wycofaniu się z mistrzostw drużyny nowych ŁKS-u opinia sportowa Łodzi podzieliła się na dwa obozy. Jedni potępiają w czambuł Łódzki Okręgowy Związek Bokserki a inni nie kryją zadowolenia, że wreszcie mistrzostwa będzie można przeprowadzić w atmosferze o wiele spokojniejszej i bardziej sportowej.

ODKAD ZAOSTRZYŁY SIĘ STOSUNKI POMIĘDZY ŁKS A ŁOZB?

Nie jest dla nikogo tajemnicą, że od dłuższego już czasu stosunki pomiędzy ŁKS-em a ŁOZB układały się najgorzej, a zaostrzyły się jeszcze bardziej od czasu ostatniego walnego zgromadzenia na którym ŁKS manifestacyjnie wycofał kandydatury swych członków do zarządu ŁOZB. Droga zmierzająca do tego celu była prosta — stała się kotowanie imprez organizowanych przez ŁOZB, a przez to samo narażając je na straty

PLAN WALKI ŁKS-u

ŁKS bardzo chytrze przemyślał sposób swjej „walki podjazdowej”, zmierzającej do dyskredytacji zarządu ŁOZB. Droga zmierzająca do tego celu była prosta — stała się kotowanie imprez organizowanych przez ŁOZB, a przez to samo narażając je na straty

ty moralne i finansowe, kompromitować w oczach opinii sportowej ich organizatorów. Sekcja pięściarska ŁKS-u urażona w swoich niezdrowych ambicjach nie liczyła się zupełnie z dobrem boksu łódzkiego.

Aby tego rodzaju twierdzenie nie wydało się komuś gołosłowne wystarczy przejrzeć za piski w kronice prowadzonej przez ŁOZB, a dotyczące spotkań międzynarodowych rozegranych w ciągu ostatnich dwóch lat przez naszą reprezentację z reprezentantami innych okręgów. Wszystkie nasze reprezentacje walczyły w osłabionych składach jedynie wskutek absencji pięściarzy ŁKS-u.

Z ZAPISEK KRONIKARSKICH

Po meczu Łódź — Gdańsk rozegranym 25 stycznia 1947 r. w zapiskach kronikarskich ŁOZB czytamy: „Reprezentacja naszego okręgu była poważnie osłabiona brakiem zawodników ŁKS”, i tak już nie zmieniło się do ostatniego meczu z Poznaniem (10.10.1948 r.).

Na meczu Łódź — Pomorze rozegranym 1 czerwca 1947 r. reprezentacja Łodzi musiała wystąpić bez Marcinkowskiego, Pisarskiego i Niewadźnia. W Gdańsku na turnieju „Oblekitną wstęgę Bałtyku” (28. i 29.6.1947 r. bez Marcinkowskiego, Pisarskiego i Żyjsa. Nie startował również rezerwowo Janicki. Na zawodach będących oficjalnym otwarciem sezonu pięściarskiego w Łodzi w dniu 28 sierpnia 1947 r. z ŁKS-u nie stanęli w ringu: Bonikowski, Olejnik, Rychtelski i Żyjs. Na meczu z Gdańskiem 27 listopada 1947 r. z ŁKS-u nie walczyli: Marcinkowski i Olejnik, na meczu z Poznaniem 18 stycznia 1947 r. reprezentacja Łodzi musiała wystąpić bez Bonikowskiego, Olejnika i Pisar-

skiego i wreszcie na meczu z Warszawą 26 stycznia 1948 r. bez Kamińskiego, Stasiaka Olejnika, Żyjsa i Niewadźnia.

CZY TEMU MOŻNA SIĘ DZIWIĆ?

Te przykłady chyba wystarczą, aby przekonać się, że kierownictwo sekcji pięściarskiej ŁKS-u nie było „fair” wobec ŁOZB, to też absolutnie nie dziwi nas to, że Ł. O. Z. B. postawił za warunek iż będzie honorował zaświadczenia lekarskie zwalniające zawodników od walk w reprezentacji okręgu tylko te, które wystawione zostaną przez lekarza związkowego względnie przez niego poświadczony. W ten sposób ŁOZB chciał się zabezpieczyć przed różnymi zaświadczeniami „grzecznościowymi”, którymi z zasady niestety chcieli się nadal posługiwać pięściarze ŁKS-u.

TEMU JEDNAK TRZEBA SIĘ DZIWIĆ..

Regulamin i wydane zarządzenia muszą obowiązywać wszystkich, a więc i pięściarzy ŁKS-u to też nas nie dziwi absolutnie 6-ty godniowa dyskwalifikacja Marcinkowskiego, który tych formalności nie dopełnił, dziwi nas natomiast, że ŁKS jeszcze do tej pory nie zrozumiał, że jego „wielkopaństwo” w sporcie łódzkim musi się wreszcie skończyć, i że zdecydował się na krok tak niesportowy, jak wycofanie drużyny z mistrzostw co może pociągnąć w następstwie przykre jeszcze konsekwencje.

Kr.

Autokarami na mecz ŁKS — Polonia

31 bm. drużyna ligowa ŁKS-u gra mecz ligowy z Polonią warszawską w stolicy. W związku z tym ŁKS organizuje wycieczkę dla wszystkich miłośników piłkarstwa autokarami. Powrót z Warszawy nastąpi około godz. 18ej. Zapisy przyjmuje sekretariat do czwartku włącznie.

Kto ma zgłosić się po nagrody

Wydział WF i Sportu Zarządu Głównego Włóknarzy zawiadamia niżej wymienionych zawodników, którzy brali udział w wyścigu kolarskim dla turystów w dniu 10.10.48 r., że mogą odebrać nagrody do 26.10.48 r. w Wydziale WF i Sportu, ul. Sienkiewicza 13, IV piętro o godz. 13.00.

1. Świercz
2. Jędrzejewski
3. Giniewicz
4. Gaszewski
5. Jakucki
6. Sroka
7. Staniszewski
8. Brudke
9. Byczkowski
10. Janowski

Z życia AZS-u

Dzisiaj zebranie sekcji pływackiej

Kierownictwo Sekcji Pływackiej A.Z.S.-u Łódź podaje do wiadomości swoim członkom, że walne zebranie Sekcji odbędzie się we wtorek dnia 26. 10. br. o godz. 19-ej w lokalu własnym przy ul. Południowej 10.

Obecność wszystkich członków Sekcji obowiązkowa, pod rygorem odebrania karty wstępu na basen.

Sekcja Piłki Ręcznej AZS zawiadamia wszystkich swych członków o mającym się odbyć w dniu 28 października br. o godzinie 19-ej zebraniu sekcji. Ze względu na ważność omawianych spraw obecność wszystkich członków pożądana.

Zebranie odbędzie się w lokalu AZS przy ul. Południowej 10.

PAŃSTWOWE
ZJEDNOCZONE ZAKŁADY
Przemysłu
Jedwabniczo-Galanteryjnego
w Pabianicach, ul. Moniuszki 14

POSZUKUJĄ KALKULATORA

Zgłoszenia kierować do Wydziału Personalnego. Warunki do omówienia na miejscu. 6727k

Ostatni akord sezonu piłkarskiego

Reprezentacje państwowe Finlandii i Polski przed spotkaniem w Warszawie, które przyniosło niktę zwycięstwo naszym piłkarzom 1:0 i było jednocześnie ostatnim spotkaniem międzynarodowym naszej jedenastki w tym sezonie.

Czytajcie „Głos”